

A-13622/

TARTU
EESTI ARSTIDE SELTS

1919—1937

ROBERT SINKA

EESTI ARST
TARTU 1938

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1921

1921

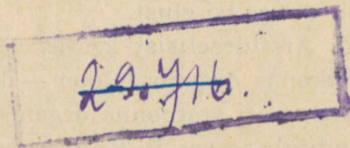
107.80.1281

TARTU EESTI ARSTIDE SELTS

1919—1937

ROBERT SINKA

Eraldine äratõmme ajakirjast EESTI ARST
1937, nr. 11, lk. 920—993.

EESTI ARST
TARTU 1938

A-13622

2-63814

Tartu Eesti Arstide Selts 1919—1937.

Robert Sinka.

(27 joonisega.)

I. Põhja-Balti Arstideseltsi Tartu Osakond.

Kui veerand sajandit tagasi eesti arstkonna ürituslikumal osal hoolimata kõigist raskusist ja takistusist, mida toleaesed eestlusele vaenlikud vene võimud ette veeretasi, õnnestus luua Tallinnas esimest eesti arstide organisatsiooni — Põhja-Balti Arstideseltsi, siis ei olnud see sündmus ainult kohalikuks vähemaulatuseliseks episoodiks, vaid P.-B. Arstideseltsi loomisega pandi alus kogu eesti arstkonna organiseerimisele. P.-B. Arstideseltsi loojate pingutused ja taotlused olid pöördelise tähtsusega eesti arstkonna töö, tegevuse ja elu korraldamisel. Seltsi asutamisega leidsid väljendust eesti arstide juba küpsed püüdlused korraldada oma rinnet. Lühikese aja jooksul eesti arstid üle kogu maa suurel hulgal koondusid vastasutatud seltsi ümber ja võtsid aktiivselt osa seltsi elust.

P.-B. Arstideseltsist kasvas välja ja asendas teda praegune arstkonna organisatsioon — kohalikud seltsid ja nende liit. Tartu eesti arstkonna organiseerumine ning selle areng on vahenditult seoses P.-B. Arstideseltsiga: Tartu Eesti Arstide Selts on välja kasvanud P.-B. Arstideseltsi Tartu Osakonnast.

Mõtte organiseeruda tekkis Tartu eesti arstkonnas saksa okupatsiooniajal 1918. a. kevadel, millal Tartu oli kogunenud rohkesti arste, kes vabanenud vene sõjaväest. Okupatsiooniaja teadmatus olukorras, kus ringles mitmesuguseid häirivaid kuulduisi, tekkis vajadus liituda, üksteisele läheneda, et ühisel nõul ja jõul olla suutelisem teostama neid ülesandeid, mille

teenistusse on rakendunud arstkond, ja samuti, et paremini olla valvel oma huvide eest, kui selleks peaks tekkima vajadus. Kuna ette oli näha, et iseseisva seltsi asutamisel seisab ees samasuguseid raskusi okupatsioonivõimudega, kui seda P.-B. Arstideseltsil oli vene võimudega, siis oli ainsaks teeks seltsil mingi kindlama aluse muretsemiseks, mis ei leiaks vastuseismist okupatsioonivõimude poolt, asutada Tallinnas asuvale P.-B. Arstideseltsile Tartu osakond, mida ka selle seltsi põhikiri võimaldas.

Ülikooli Polikliiniku juhatajal prof. H. Koppel'il õnnestus hankida luba koosoleku pidamiseks. Koosolek tuli toime Polikliiniku ruumes 13. mail 1918 kell 9 õhtul. Koosolekut juhatas H. Koppel ja protokollis R. Elken. Kokku oli tulnud 31 arsti.¹⁾ Otsustati üksmeelselt asutada P.-B. Arstideseltsi Tartu osakond. Kõik kokkutulnud ametivennad, kes veel ei olnud P.-B. Arstideseltsi liikmed, avaldasid soovi astuda seltsi liikmeks. Valiti komisjon — koosseisus: A. Paldrock (esimees), A. Valdes, H. Perli, R. Bernakoff (laekur) ja R. Elken (sekretär), kellele ülesandeks tehti välja töötada osakonna kodukord, määritledes lähemalt osakonna töö ja tegevuse aluseid ning vahekorda peaseltsiga. Sellel Tartu arstkonna esimesel koosolekul käsitleti mõningaid jooksva iseloomuga küsimusi, mis lubasid veidi pilku heita tolle aja vajadusisse. H. Koppel leidis, et osakonna üheks ülesandeks oleks luua keskus, kust noored ametivennad võiksid hankida teateid vabade ametikohtade suhtes. Teateid koguda tuleks üle kogu Eesti. Huvitav on märkida, et küsimus, mida algatas H. Koppel, mille kohta ei tehtud mingit otsust ja mis ka hiljemini jäi unarusse, on nüüd, veerandsajandi möödudes leidnud lahendust Arstide Koja poolt, kes kohalikele organisatsioonidele ja „Eesti Arsti“ kaudu reeglipäraselt teatab vabadest arsti-ametikohtadest.

Edasi puudutati „Tervise“ väljaandmise küsimust, mis jäi samuti lahtiseks, arvatavasti „kallide hindade“ tõttu. Viimase küsimusena tõstatas A. Paldrock saksa arstide ette-

¹⁾ F. Lepp: Eesti Arst 16, 141, (1937).

paneku ühiseks organiseerimiseks, „et oma õigusi kaitsta kui ka maa õiguslistes küsimustes seisukohta võtta“. Lähemal päeval kavatsevat saksa arstid koosoleku kokku kutsuda, et asutada „Aerzte Verband“. Ühinemise poolt räägivad A. Paldrock, K. Schlosmann ja H. Perli, ning peale seda, kui H. Koppel on ette kandnud, missuguseil aluseil saksa rahvusest ametivennad arvavad võimaliku olevat ühineda, tehti üksmeelne otsus — „olla põhimõtteliselt sellega nõus, et meie kohalikkude saksa soost ametivendadega ühinemise üle majanduslisel ja seisuslisel alusel läbirääkimistesse astuks“, ning läbirääkimisi pidama volitati H. Koppel ja A. Paldrock.

Kuidas kujunesid nende läbirääkimised, selle kohta ei leidu seltsi protokollis ega arhiivis andmeid. Neli päeva peale asutamise koosolekut, s. o. 17. V 1918, astus valitud toimikond kokku A. Paldrock'i korteris. Koosolekust võttis osa ka H. Koppel. A. Paldrock teatas, et P.-B. Arstideseltsi põhikirja punkt 3-h põhjal ja 13. mail asutamiskoosolekul tehtud otsuse järgi asub Tartus P.-B. Arstideseltsi osakond nimetusega „Põhja-Balti Arstideseltsi Tartu osakond“.

Sellel koosolekul vastuvõetud seisukohtadest märgitagu siinkohal järgmist. Osakonna tegevus toimub peaseltsi põhikirja raamides. Osakonnal on oma kodukord, mida koostatakse kooskõlas peaseltsi põhikirjaga ja mis kohustuslik on ainult osakonna liikmeile. Osakonnal on oma kassa ja vastutab ise täies ulatuses oma ettevõtete eest. Kõik osakonna liikmed on ühtlasi ka P.-B. Arstideseltsi liikmed teadaande korras. Liikmete vastuvõtmine toimub kinnisel hääletamisel, kusjuures „balloteerimisel ei tohi isiklikud põhjused mõjuda, vaid ainult objektiivne asja arutamine“. Juhul, kui kandidaat pole leidnud vastuvõtmist, tuleb sellest teatada peaseltsile, ja kandidaat võib hääletusel olla osakondade üldkoosolekul. Samal kodukorra-toimikonna koosolekul kaaluti ka teadusliku koosoleku korraldamise küsimust ja arvati, et ühel lähemal üldkoosolekul „peab mõni osakonna liige esinema teadusliku referaadiga“.

Põhja-Balti Arstideseltsi Tartu Osakonna juhatus.

Aleksander Paldrock.
Esimees.

Rudolf Elken.
Sekretär.

Rudolf Bernakoff.
Laekur.

Albert Valdes.

Harald Perli.

25. V 1918 tuleb P.-B. Arstideseltsi Tartu Osakonna kodukorratoimkond teistkordselt kokku. See on toimkonna viimne protokollitud koosolek. Protokolliraamatusse jäetud 3-leheküljeline vaba ruum laseb küll oletada, et koosolekuid on veel peetud, kuid need on jäänud sisse kandmata. Sellel koosolekul võeti vastu peale läbirääkimisi põhimõtteline seisukoht, et osakonna koosolekul on hääleõigus ainult osakonna liikmeil, kuna aga kõik teised P.-Balti Arstideseltsi liikmed võivad koosolekust osa võtta hääleõiguseta. Selle otsusega taotleti osakonna täielist iseseisvust oma tegevuses ja otsuseis. Samal koosolekul tehakse R. E l k e n'ile ja H. P e r l i'le ülesandeks koostada kodukorra kavand. See on toimkonna viimne kirjapandud otsus.

P.-B. Arstideseltsi Tartu Osakonnal õnnestus korraldada ainult ühe teadusliku koosoleku. See toimus 3 nädalat peale osakonna asutamist laupäeval, 8. VI 1918 kell 1/29 õhtul Ülikooli Polikliiniku ruumes. See oli esimene eestikeelne arstiteaduslik ettekande-koosolek Tartus. See koosolek, mille algatamise puhul protokoll tarvitab nii tagasihoidlikku sõnastust, nagu seda nägime eelnevas, kujunes seesuguseks elamuslikuks sündmuseks, et on jäänud unustamatuna püsima kõigi nende ametivendade mälestuses, kes seda koosolekut kaasa elasid. Koosolekul esinesid H. K o p p e l, K. S c h l o s s m a n n ja A. V a l d e s.¹⁾

9. VI 1918 leiab Tartu osakonna asutamine kinnitamist peaseltsi juhatuse poolt ning seega legaliseeriti Tartu eesti arstkonna koondis, millele pandi alus vaevalt kuu aega tagasi. Asja eesotsas olevad ametivennad võisid täie rahuldusega tagasi vaadata oma tulemusile.

Peale suvist vaheaega tuli uuel organisatsioonil tegevusse astuda hoopis erisuguses olustikus. Saksa okupatsiooni-võimud valmistusid lahkumisele Eesti pinnalt. Ühenduses sellega kerkisid üles mitmesugused kohaliku elu korraldamise küsimused. Nii pöördus enne-okupatsiooniaegne linnapea

¹⁾ A. V a l d e s: Eesti Arst 16, 147, (1937). F. L e p p, Eesti Arst 16, 144, (1937).

Jaan Kriisa juba varakult eesti arstide poole R. Bernakoffi kaudu ettepanekuga, et nad juhul, kui tuleb linna asjade ülevõtmine saksa võimudelt, enda peale võtaksid linna haiglate ja linnaarstide ametiasjade ülevõtmise.

Esimesel koosolekul, mis kokku astus 1918. a. sügissemestril (12. nov. 1918 kell 6 õhtul „Vanemuise“ III korral, Eesti Üliõpilaste Seltsi ruumes), oli päevakorra tähtsamaks osaks linnapea J. Kriisa ettepanek. Koosolekut juhatas A. Schulzenberg, protokollis R. Elken. Koosolek nõustus R. Bernakoffi poolt teatavaks tehtud linnapea ettepanekuga. Linna haiglate ülevõtmiseks valiti 3-liikmeline komisjon: A. Schulzenberg, J. Ottas, R. Elken. Osakonna eestseisust volitati eesti linnavalitsusega läbi rääkima linna tervishoiuküsimuste üle. Linna haiglate ja ülikooli kliinikute ülevõtmise puhuks linnapea soovi kohaselt koostati nimestik neist arstest, keda selts võib soovitada kui kohaseid eriteadlasi vastavate osakondade juhatajate kohtadele. See nimestik oli järgmine:

Kirurgia — A. Valent, J. Prisko.

Röntgen — A. Prikul.

Sünnitusabi ja naistehaigused — R. Bernakoff, A. Sossi,

A. Valent.

Silmahaigused — J. Ottas, O. Kuriks.

Lastehaigused — F. Lepp, E. Sorgenfrei.

Nakkushaigused — A. Schulzenberg, F. Lepp.

Närvahaigused — J. Luiga, K. Toomingas, J. Ottas (ajutiseks).

Sisehaigused — H. Koppel, R. Elken, H. Söber.

Naha- ja suguhaigused — T. Peterson, P. Hansen, A. Pobol.

Kõrva-, kurgu- ja ninahaigused — K. Jüriado.

Linna- ja maa-arsti kohtadele soovitatakse ette panna E. Lukk,

R. Villems, G. Kroll.

Samal koosolekul valiti A. Paldrock'i asemele osakonna esimeheks A. Schulzenberg.

Enne linnavalitsuse ülevõtmist okupatsioonivõimude poolt määratud linnavalitsuselt tuleb P.-B. Arstideseltsi Tartu Osakond veel kord kokku, et arutada haiglate ja ametite ülevõtmise küsimust. Sellel korralikult koostatud, kõigi allkirjadena varustatud koosoleku protokollil puudub kuupäev. Peaks arvama, et koosolek toimus 17.—18. XI. 1918. Sellel koosolekul

avaldati kindlakujulist soovi, et linnaarsti kohale määrataks G. Kroll. Haiglate ülevõtmise komisjoni valiti samuti G. Kroll tagasiastunud J. O t t a s'e asemele ning täiendavalt A. Sossi. Samal koosolekul tuli H. N i g g o l'i algatusel arutlusele eesti ülikooli asutamise küsimus. Kõik koosolijad pooldasid üksmeelselt eesti ülikooli asutamist: kindlasti peaks aga tulevane eesti ülikool kaitstud olema selle vastu, et ta ei satuks võõra mõju alla (A. S c h u l z e n b e r g). Koosolekule on eriti südamelähedane arstiteaduse fakulteedi moodustamise ja korraldamise küsimus. Valiti erikomisjon — koosseisus: J. P r i s k o, H. N i g g o l, R. B e r n a k o f f, kes teeks ettepanekuid arstiteaduskonna õppetoolide täitmiseks.

Selle koosolekuga lõpeb ajutiseks P.-B. Arstideseltsi Tartu Osakonna tegevus, kuna okupatsioonivägede lahkumise järel puhkenud vabadusvõitlus enamlaste vastu selleks mahti ei anna enne kui alles järgneva aasta hiliskevadel.

II. Eesti Arstide Seltsi Tartu Osakond.

Pika vaheaja järel tulevad Tartu eesti arstid kokku järjekorraliseks koosolekuks 28. V 1919 kell 1/28 õhtul E. Punase Risti Tartu komitee ruumes. Organisatsioonil on nüüd uus nimi. P.B. Arstideselts otsustas 15. XII 1918 juhatuse ettepanekul muuta Seltsi nimi „Eesti Arstide Seltsiks“, kuna selleks nüüd enam takistusi ei olnud. Tartu osakond on nähtavasti, kuigi sellekohast otsust kusi ei leidu, uue nime omaks võtnud, sest 28. V 1919 koosoleku protokollis figureerib osakonnal esmakordselt uus nimi „Eesti Arstide Seltsi Tartu osakond“. Selle koosoleku päevakorras on rida jooksva iseloomuga küsimusi. Tähtsaim neist on seisukohavõtmine Tervishoiu Valitsuse poolt saadetud tervishoiu korralduse seaduse eelnõu kohta. Eelnõu läbivaatamiseks ja vastavate parandusettepanekute esitamiseks valiti komisjon: G. K r o l l, E. L u k k, F. L e p p.

1919. a. kevadsemestril tuli veel pidamisele 2 üldkoosolekut, ja sellega lõpetas Eesti Arstide Seltsi Tartu Osakond oma tegevuse, et teisel, iseseisval kujul seda uuesti alustada, siirdudes uude, väga tegevusrikkasse ajajärku. Kuna samal ajal

peaseltsil päevakorras oli seltsi likvideerimine, siis kerkis paratamatu küsimusena üles, kuidas kujundada arstkonna organiseerimist tulevikus. Seda küsimust on Tartu osakonnas päris kindlasti kaalutud ja arutatud, — kuid seltsi kirjavaras ei leidu selle kohta jälgi. Paistab, et peaseltsi poole on pöördutud vastava järelepärimusega (või on tehtud mõned ettepanekud?) ja sellele on tulnud vastus, et igasse maakonda kavatsetakse asutada iseseisev arstide selts, mille keskuseks oleks arstide kongress (19. VI 1919 peetud koosoleku protokoll).

Viimane E. Arstide Seltsi Tartu Osakonna koosolek peeti 27. VI 1919 Naistekliiniku ruumes. Koos olid A. Schulzenberg, W. Wadi, R. Bernakoff, H. Söber, A. Laipman, A. Trusa, T. Ojakäär, A. Sossi, G. Kroll, P. Hansen, F. Lepp. Juhatas A. Schulzenberg, protokollis F. Lepp. Päevakorra tähtsaimaks punktiks oli tervishoiu seaduse eelnõu läbivaatamine. Tehti rida parandusi. Mainida võiks muuseas, et otsustati tervishoiu korralduse tähtsust silmas pidades ette panna, et asutatakse iseseisev tervishoiu-ministeerium.

III. Tartu Eesti Arstide Seltsi asutamine.

22. VII 1919 Naistekliiniku ruumes tuleb kokku koosolek, millel alus pandi uuele Tartu eesti arstide organisatsioonile — Tartu Eesti Arstide Seltsile (F. Lepp'i artiklis Eesti Arstis 1937, lk. 145 on asutamiskoosoleku päevaks 20. VII 1919, mis peaks küll trükiviga olema). Toodagu siinkohal täielikult see osa asutamiskoosoleku protokollist, mis puudutab otseselt seltsi asutamise otsust.

„Koosolek 22. VII 19 naistekliiniku ruumes kell 7 õhtul.

Juhatas: A. Schulzenberg.

Koos olid: A. Schulzenberg, E. Lukk, W. Wadi, A. Sossi, F. Lepp.

§ 1. Juhataja annab teada, et Eesti Arstide Selts on likvideeritud, ühtlasi sellega ka Tartu osakond.

§ 2. Otsustati uut seltsi asutada, mis „Tartu Arstide Seltsi“ nime kannaks. Mainitud seltsi asutajateks liikmeteks kuuluks kõik endise Eesti Arstide Seltsi Tartu osakonna liikmed.

§ 3. „Tartu Arstide Seltsi“ põhikirja välja töötamiseks valiti komisjon A. Schulzenberg, R. Bernakoff ja F. Lepp, kes mainitud Seltsi põhikirja kokku seaks ja läbiharutaks endise Eesti Arstide Seltsi põhikirja juhtnõõriks võttes. Seltsi põhikirja lõpulikuks harutamiseks tuleb koosolek kokku kutsuda.“

Komisjon koostas „Tartu Eesti Arstide Seltsi põhikirja“ ja esitas selle kohtule registreerimiseks. Põhikirjale on alla kirjutanud: Dr. Anton Mardi poeg Schulzenberg, Tartus, Riia uul. nr. 24, Dr. Rudolf Bernakoff, Kusta poeg, Tartu, Promenadi uul. nr. 6, Dr. Anna Sossi, Tartu ülikooli naistekliinik.

Tartu-Võru rahukogu 9. septembri 1919 otsusega on Tartu Eesti Arstide Selts sisse kantud seltside ja ühingute registrisse nr. 43 all. Vastav märkus registreerimisest põhikirja originaalile on tehtud 10. septembril 1919. Põhikiri sisaldab 39 paragrahvi. § 1. kõlab järgmiselt (kirjaviis muutmata): Tartu Eesti Arstide Seltsi otstarbe on: 1) oma liikmeid teaduslikult edasi töötama õhutada ja rahva hulgas tarvilisi arstlikka teadmisi laiali laotada; 2) seltsi liikmetele kõlblist ja ainelist abi anda; 3) kohalisi olusid tähelepanna ühiskondlise arstiteaduse ja tervishoiu küsimuste kallal teaduslikult töötada; 4) seltsi liikmete keskel ametivennalist vahekorda edendada, arstide ja seltskonna vahelise eksiarvamusi selgitada; 5) oma tegevuse piirkonna otstarbekohast arstiabi andmist edendada.

Selle põhikirja § 5. järgi võivad tegevliikmeiks olla arstid ja loomaarstid. Põhikiri nägi ette ka liikmemaksu suurust — 30 marka. Põhikiri muudeti 1930.

IV. Tartu Eesti Arstide Seltsi avamiskoosolek.

Tartu Eesti Arstide Seltsi avamiskoosolek peeti 29. IX 1919 naistekliiniku auditooriumis. Kokku tuli 15 arsti: S. Talvik, G. Kangro, W. Wadi, G. Kroll, J. Prisko, F. Lepp, K. Jüriado, W. Nei, R. Bernakoff, J. Tiiberg, A. Sossi, K. Toomingas, H. Sõber, A. Trussa, A. Schulzenberg.

Koosoleku avas R. Bernakoff. Juhatajaks valiti S. Talvik, protokollijaks A. Sossi.

Koosoleku protokoll algab asutajate liikmete loeteluga. Asutajad liikmed on:

Anton Schulzenberg.	Nikolai Janson.
Rudolf Bernakoff.	Woldemar Wadi.
Johan Ottas.	Jüri Tiiberg.
Gustav Kroll.	Aleksander Laipman.
Eduard Lukk.	Jaan Haho.
Karl Jüriado.	Georg Kangro.
Felix Lepp.	Karl Toomingas.
Peeter Hansen.	Artur Amon.
Hans Sõber.	Siegfried Talvik.
Tõnis Ojakäär.	Wilhelm Nei.
Julius Prisko.	Hans Madisson.
Erika Sorgenfrei.	Karl Reinhold.
Aleksander Trusa.	Ferdinand Pikat.
Anna Sossi.	Aleksander Paldrock.
Romeo Peterhoff.	

Juhataja tutvustas koosolijaid põhikirjaga. Valiti ajutine juhatus, kes seltsi asju ajaks kuni aastakoosolekuni 1920. a. jaanuaris. Hääletamist toimetati sedeleiga. Valimiseks esitatud 11 kandidaadist valiti häälte rohkuse järgi ajutisse juhatusse järgmised: R. Bernakoff, H. Sõber, A. Sossi, A. Schulzenberg, S. Talvik, F. Lepp. Revisjonikomisjoni valiti A. Trusa, J. Prisko, W. Wadi.

Otsustati käesoleva semestri liikmemaksuks tasuda aasta liikmeraha. Avamiskoosolekul võeti läbirääkimiste all sõelumisele küsimus, mis tänase päevani pole midagi kaotanud oma aktuaalsusest: haigekassaarstide tasumäärad. Kindlaile seisukohtadele ei jõutud ja taheti ära oodata, missuguse seisukoha võtab keskvalitsus arstide tasumäärade kohta.

V. Tegevus 1919.

2. X 1919 eestseisuse koosolekul jagati põhikirja kohaselt ametid eestseisuseliikmete vahel järgmiselt: A. Schulzenberg — esimees, S. Talvik — abiesimees, A. Sossi —

kirjatoimetaja, F. Lepp — teaduslik kirjatoimetaja, R. Bernakoff — laekur, H. Sõber — laekuri abi.

Peale avamiskoosolekut 1919 rohkem üldkoosolekuid ei peetud ning üleskerkivaid küsimusi arutas ning tegi ettevalmistusi aastakoosolekuks ajutine eestseisus, mida kokku kutsuti vajaduse järgi. Ajutine eestseisus on üldse pidanud 6 istungit (2. X, 11. X, 23. X, 29. X, 20. XI, 25. XI). Arutamisel ja otsustamisel olnud küsimusist tuleks mainida: arstideseltside liidu küsimus, kohalike tervishoiu-olude korraldamise küsimus, haigekassaarstide tasumäärade küsimus, leeprahaigete registreerimine, seltsi siseelu korraldamine, klubiruumide muretsemine, uute liikmete vastuvõtmine jne. Sellest loetelust on näha, et noorele organisatsioonile avanes juba esimesil tegevuskuudel laialdane tööväli. Lõplikul kujul töötati välja juhatuse poolt Tartu haigekassa tasumäärad. Selles küsimuses saavutati ka kokkulepe Saksa Arstide Seltsiga. Tartu Haigekassa toleaegeisist tasumääradest võiks nimetada järgmisi: I visiit arsti juurde — 10 marka, korduv visiit 8 marka, visiit haige juurde 15 marka ja „voorimehemaks“. Mitmesuguste arstlike toimingute tasumäärad on üksikasjalikult välja töötatud.

1. detsembril 1919 Ülikooli avamise puhul andis Tartu Eesti Arstide Selts Ülikoolile auaadressi, mille tekst oli koostatud seltsi abiesimehe S. Talvik'u poolt.

VI. Tegevus 1920.

Esimene aastakoosolek kutsuti kokku 30. I 1920. Kokku oli tulnud 13 liiget: H. Koppel, A. Schulzenberg, G. Kroll, A. Trusa, R. Bernakoff, H. Sõber, F. Lepp, H. Silbermann, K. Jüriado, E. Lukk, W. Wadi, A. Sossi, R. Peterhoff.

Koosoleku avas A. Schulzenberg, keda ka juhatajaks valiti. Võeti vastu aruanne ja eelarve. Mida aruanne sisaldas, selle kohta puuduvad andmed. Eelarve on koostatud järgnevalt:

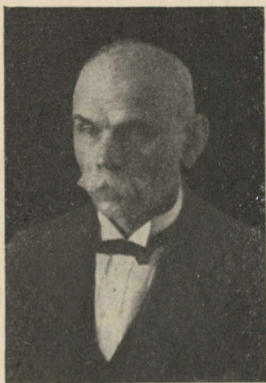
Tulud liikmemaksud	960 marka
--------------------	-----------

Kulud

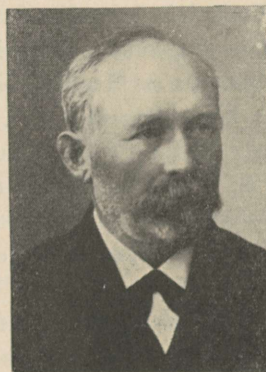
1) jooksvad kulud	500.—
2) arstiteadusliku kirjand. muretsem.	1500.—
3) erakordsed kulud	500.—

Kokku	2500.—
-------	--------

Seega puudujääk 1540 marka, mis võrdub eelarves ettenähtud kulutusega kirjanduse muretsemiseks. Et puudujääki katta,

Anton Schulzenberg.
Tartu E. A. S. esimees
1919—1920.

Heinrich Koppel.
Tartu E. A. S. esimees
1920—1921.

lubati eestseisusele liikmeilt võtta seltsi kasuks lisamaksu. H. Koppel'i ja F. Lepp'i poolt pannakse ette, et selts muretseks seni-ilmunud eestikeelset ja Eestit käsitlevat arstiteaduslikku kirjandust; seltsil peaks olema ka oma häälekanaja. Kirjanduse soetamiseks andis koosolek eestseisusele täielise volituse, kuid arstiteadusliku ajakirja kohta rohkem mõtteavaldusi ei ilmne ja mõõdatakse H. Koppel'i ja F. Lepp'i poolt puudutatud mõttest, mis aga aasta hiljemini leiab teostamist ja saab seltsi kõige lähedamaks südameasjaks. Esimesel aastakoosolekul leidis käsitlust teaduslike

referaatide pidamise vajadus. Küsimuse algatas A. Trusa, kes leidis, et vähemalt kord kuus tuleks pidada ettekandekoosolek, mida seni ei ole veel tehtud. H. Koppel toetas A. Trusa ettepanekut ja koosolek otsustas üksmeelselt — korraldada teaduslikke koosolekuid, esialgu vähemalt kord kuus. Neist koosolekuist võiksid peale seltsiliikmete osa võtta veel arstid-mitteseltsiliikmed ja arstiteaduse üliõpilased. Et koosolekute tarvis hõlpsamini leida materjali, tuleb eestseisusel kontakti astuda haiglate, kliinikute ja instituutide juhatajaga. Seoses selle küsimusega otsustati ka populaarteaduslikke koosolekuid pidada laiemaile ringkondadele, kus selle järele tuntakse suurt vajadust.

Koosolekul valitud eestseisus peale ametite jaotust kujunes järgmiseks: H. Koppel — esimees, E. Luuk — abiesimees, A. Sossi — kirjatoimetaja, F. Lepp — teaduslik kirjatoimetaja, A. Schulzenberg — laekur ja R. Bernakoff — laekuri abi. Eestseisuse kandidaatideks valiti S. Talvik, G. Kroll ja H. Sõber. Revisjonikomisjoni — W. Wadi, A. Trusa ja J. Prisko.

Alates sellest koosolekust, kus selts sai kõik vajalikud organid, rakendus ta täie jõu ja suure andumusega oma ülesannete täitmisele. Esimene teaduslik koosolek peeti 17. III 1920. Ettekandega esines A. Sossi teemal: Abortide arvu suurenemine.

Et illustreerida Tartu Eesti Arstide Seltsi esimese aasta teotsemise ilmet, märgitagu siinkohal mõningaid hetki tema töökoosolekuilt.

1920. a. hiliskevadeks ei olnud veel Eesti Arstide seltside Liidu kujundamisega jõutud otsustavasse järku. 4. VI 20 peetud Tartu Eesti Arstide Seltsi koosolekul avaldati arvamust, et Liidu moodustamine toimub aeglaselt. Sellega ei oldud rahul ja tundus koguni meelehärmi kõnelejate sõnadest. Liidu puudumine on otse tõkestuseks nii mõnede üritusele. Ei ole erilist mõtet seltsidel üksteisele külla sõita kauge maa taha ja siis kõned maha pidada, nagu seda mõnelt poolt soovitatakse. Ühiste koosolekute kokkukutsumine on siin ülearune. K. Konik esitas resolutsiooni: Ars-

tideseltsid oma asemikkude kaudu loogu võimalikult kiiresti Arstideseltside Liit, kes viibimata kokku kutsuks arstidepäeva. See resolutsioon leidis üksmeelset vastuvõtmist.

Samal koosolekul tuli arutlusele Arstideseltside Liidu põhikiri. K. Konik arvas, et Liidu ülesandeks peab olema arstide huvide kaitsmine ulatuslikumal kujul. Ta tuletas meelde, et omal ajal P. Hellat tõstatas arstide puhkekodu loomise küsimuse. Esimesist Liidu ülesandeist oleks — luua arstide sanatooriume, puhkekodusid, suvipuhkuse võimalusi jne. Liidu liikmete koosseisu arutamisel avaldas S. Talvik mõtet, et muulaste-arstide seltside võtmine Liitu viiks organiseerimistöö laiali ja otstarbekohasem oleks, kui esialgu ei võetaks võõrast elementi sisse. Samuti rahvuslikul alusel tuleks korraldada arstidepäevad. Seda juba esimesel tegevusaastal avaldatud seisukohta on selts omaks pidanud kogu oma tegevuse ajal.

VII. Tegevus 1921.

1921. a. kulges seltsi tegevus I Eesti Arstide Kongressi tähe all. Kui Liidu ajutine juhatus tegi ettepaneku Tartu Eesti Arstide Seltsile, enda peale võtta kongressi korraldamine, otsustas selts, kuigi kuuldavale tuli üksikuid kahtlevaid hääli, üksmeelselt see ülesanne võtta oma teostamisele, ja asus viivitamatult tööle. Korraldaval toimkonnal, eesotsas prof. A. Paldrock'iga, valmis 2 nädala jooksul kongressi üksikasjaline töökava, mis kui „I teadaanne I Eesti Arstide Kongressi asjus“ saadeti kõigile asjastuhvitaiile. Kongressi toimkonna ja seltsi juhatuse pineva ning vastutusriikka töö tulemusena toimus Tartus 2.—4. dets. 1921 Esimene Eesti Arstide Kongress, millele osaks langes tähelepanдав kordaminek, leides üldist tunnustust. Kongressi tulemused näitasid, et eesti arstkond on suuteline väarikalt esinema ja töötama nii teaduse kui ka tegeliku elu aladel.

Ühenduses kongressiga tärkas mõte — asutada oma arsti-teaduslik ajakiri. Kuigi selle mõtte teostamine oli seotud raskusiga, leidis ta ometi täitmist, ja 2. detsembriks 1921 ilmus „Eesti Arsti“ esimene number — Eesti Arstideseltside

Liidu häälekandja Tartu Eesti Arstide Seltsi tegelikul toime-
tusel. „Eesti Arsti“ väljaandmise küsimus oli kaalumisel ja
otsustamisel esimest korda seltsi üldkoosolekul 19. X 21.

VIII. Tegevus 1922.

Kongressile järgnev 1922. a. möödus juba rohkem seltsi
sisemise elu korraldamise suunas. 1922 oli P.-B- Arstide
seltsi 10-a. juubeliaastaks. Ühtlasi täitus sel aas-

Tartu Eesti Arstide Seltsi pidulik üldine koosolek

Põhja-Balti Arstide Seltsi 10. a.
asutamise ja Dr. F. Kreuzwaldi
40. a. surmapäeva mälestuseks

kolmap. 11. okt. 1922 a., kell 8, 30 min. ö.

Naistekliiniku auditooriumis.

Päevakord:

1. Prof. H. Koppel: Eesti Arstide Seltsi asu-
tamisest.
2. Dots. J. Blumberg: Isiklikud mälestu-
sed Dr. Kreuzwaldist
3. Dots. A. Lüüs: Ülevaade Põhja-Balti
Arstide Seltsi tegevusest
4. Prof. A. Paldrock: Uus lepra ravitse-
mise viis.
5. Dots. Schlossmann: Uuemad saavutused
mikro-bioloogias.

Markus: Külalistena võivad osa võtta peale
arstide, mitte-seltsiliigete, ja arstiteaduse üliõpilaste
ka eraisikud

Kutsekaart Tartu Eesti Arstide Seltsi pidulikule koosolekule Põhja-
Balti Arstideseltsi 10-a. asutamise ja dr. F. Kreutzwald'i 40-a. surma-
päeva mälestuseks.

tal 40 a. dr. F. Kreutzwald'i surmapäevast. P.-B.
Arstideseltsi 10-a. asutamise ja dr. F. Kreutzwald'i 40-a.
surmapäeva mälestuseks peeti 11. okt. 1922 Naistekliiniku
auditooriumis pidulik üldkoosolek.

Päevakord — vt. kutsekaart.

Koosolekut juhatas prof. J. Miländer. Osavõtjaid: 45 seltsiliiget ja 136 külalist.

Püstitõusmisega austati surma läbi lahkunud Põhja-Balti Arstideseltsi järgmisi liikmeid: Rudolf Elken, August Koger, A. Laipman, Juhan Looberg, Heinrich Niggol, Tõnis Peterson, Burhard Rätsepp, Aleksander Reinik, Heinrich Rosenthal, Juhan Treumann.

Peale H. Koppel'i ja J. Blumberg'i ettekannet deklameeris H. Jürgenson F. Kreutzwald'i luuletust „Hommik“.

Mitmel ja mitmel puhul kerkis selle aasta jooksul päevakorraale „Eesti Arsti“ väljaandmisega ühendusesolevaid küsimusi. „Eesti Arst“ võitles oma esimese eluaasta eest — ja see ei olnud kerge võitlus. Kevadel oli „Eesti Arstil“ 90 tellijat, — ja kui tellijate arvus suurenemist ei tule, on raske katta kõiki kulutusi. Otsustati hankida toetust abirahade näol.

Põhjalikule sõelumisele tuli Seltsis Tartu Üldise Haigekassa ja Tartu Eesti Arstide Seltsi suhete ja vahekorra korraldamine. Selle tulemusena (22. III ja 26. IV 1921 üldkoosolekute otsused) algas oma tegevust nn. Haigekassa Komisjon, mille liikmed (P. Põdder, A. Schulzenberg, G. Kroll) valiti üheks aastaks. Kassaarstide tegevusse puutuvate küsimuste arutamiseks, lahendamiseks kutsuti ellu Haigekassa juhatuse juures kassaarstide esindusüldkomisjon, kuhu kuulusid Tartu Eesti Arstide Seltsi ja Tartu Saksa Arstide Seltsi poolt valitud arstid, kummaltki poolt 3 esindajat. Üldkomisjoni ülesandeks oli — olla abiks ja juhatajaks Haigekassa juhatusele tähtsamate küsimuste lahendamisel; üldkomisjoni liikmed omakorda astuvad kontakti oma seltsidega ning talitavad ja otsustavad seltsilt saadud direktiivide järgi.

1922. a. tähtsamaist sündmusist tuleb veel märkida, et sel aastal pandi alus Tervishoiu Muuseumi loomisele ja organiseerimisele. I Eesti Arstide Kongressi puhul kor-

raldatud arstiteaduslik näitus andis tõuke, et teostada juba varem olnud mõtet — asutada alatist tervishoiunäitust — Tervishoiu Muuseumi, mis oleks ka ühtlasi rahvaliku tervishoiu propageerimise ja tutvustamise keskuseks. Arstideseltside Liidu poolt määrati Tervishoiu Muuseumile Tartu Eesti Arstide Seltsi ettepanekul (9. IV 22) teatud summa kongressi tulude-kulude ülejäägist algustöödeks ja korraldusiks. Liit tegi ettepaneku Tartu Eesti Arstide Seltsile võtta Tervishoiu Muuseumi korraldamine enda hoole alla. Selts nõustus sellega ja valis 22. XI 1922 Tervishoiu Muuseumi toimkonna järgnevas koosseisus: A. Rammul, A. Paldrock, O. Tomberg, G. Kroll, J. Blumberg. Muuseumi palgaliseks asjaajajaks valiti stud. med. V. Sumberg. Et Muuseumil ei ole ruume, otsustati pöörduda Ülikooli valitsuse poole palvega — võimaldada ruume Ülikooli uues hoones Aia tänaval.

Seltsi juures töötas alates 1921. aastast arstiteaduslike oskussõnade väljatöötamiseks eriline komisjon. 11. II 21 valitud komisjon (S. Talvik, W. Wadi, F. Lepp) on 1922. a. alguks oma koosseisu muutnud ja temasse kuuluvad A. Valdes (valitud 14. IV 21 tagasiastunud S. Talvik'u asemel), W. Wadi, R. Tamm (valitud 18. I 22 tagasiastunud F. Leppi asemel). Komisjon töötas koos keeleteadlasiga ja on võtnud sõnastiku koostamise aluseks Saksa-ladina soome-keelse arstiteadusliku oskussõnastiku, mis koostatud A. J. Palmén-Yrjö Kaja poolt.

IX. Tegevus 1923.

1923. ja järgnevail aastail jätkati seltsi esimesil aastail algatatud ürituste arendamist vastavate toimkondade abil, korraldades ühtlasi seltsi elu, tegevust ja asjaajamise korda. Kusvaja, loodi uued toimkonnad ja ametid. Nii eraldati (28. II 1923) Tervishoiu Muuseumi ja „Eesti Arsti“ kassad seltsi üldkassast ja anti need vastavate toimkondade ühe liikme kätte.

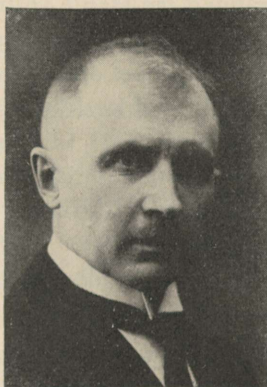
14. III 1923 võeti ilma parandusita vastu eestseisuse poolt välja töötatud aukohtu kord ning 28. III 1923 valiti aukohus:

K. Konik (esimees) R. Bernakoff ja H. Silbermann.

Eesti Kirjanduse Seltsi poolt väljaantavasse raamatusse „Eesti avalikud tegelased“ sissevõtmiseks pandi seltsi eestseisuse poolt ette seltsi asutajad liikmed ja need, kes seltsi juhatusest või seltsi tööst tegevalt osa võtnud: R. Bernakoff, G. Kroll, E. Lukk, F. Lepp, A. Schulzenberg, S. Talvik, W. Wadi, H. Koppel, A. Paldrock, J. Miländer, K. Schloss-

Jaan Miländer.
Tartu E. A. S. esimees
1921—1923.

Karl Schlossmann.
Tartu E. A. S. esimees
1924—1925.

mann, E. Saareste, J. Wilms, A. Rammul, A. Valdes, A. Lüüs, L. Puusepp, H. Jürgenson, V. Sumberg.

1923. a. tegevusest tuleb eriti veel märkida oskussõnade komisjoni tööd, kes kogu aasta järjekindlalt töötanud, käies koos 2 korda nädalas. Hulk sõnu on läbi töötatud ja neid on ka avaldama hakatud „Eesti Arstis“.

20. XII 23 otsustati annetada prof. H. Koppel'ile tema 60-a. sünnipäeva puhul auaadress, mille teksti koostas J. Miländer.

1923. a. aastaaruandes on märgitud, et seltsi liikmete seas võib tähele panna huvi langust seltsi jooksvate ülesannete ja töö suhtes, mis ilmestub vähestest osavõtust koosolekute ametlikust asjaajamise osast. Seevastu aga pälvivad teaduslikud koosolekud liikmeskonna tähelepanu, sest neist osavõtt on rohkearvulisem ja elavam. Kuid juba järgneval, 1924. a. võib tähele panna teatud taandumist ka huvis teaduslikele koosolekuile. On hulk liikmeid, kes ei tule sugugi seltsi, ei refereeri, ei kasuta nende korralduses olevat materjali, et seda esitada seltsi teaduslikul koosolekul. Ettekanded ise sisult võib-olla ei vasta täies ulatuses liikmeskonna soovidele, puuduvad täiesti ülevaatelised referaadid jne. Eestseisusel on mõningail korral raskusi ettekannete saamisega, liikmed keelduvad esinemast jne. Neid küsimusi kaaluti üldkoosolekuil. Et asjasse tuua parandust, tehti mitmesuguseid ettepanekuid, muuseas soovitati teaduslikud ettekanded teha sunduslikuks ja kohustada liikmeid alfabeedilises järjekorras esinema. Referaatide saamise kindlustamiseks anti eestseisusele õigus pöörduda iga liikme poole ettepanekuga esinemiseks.

See seltsi tegevuse mõõn on ajutine ja möödub peagi. Seltsi sisemises elus jätkub aga edasikujundamine, hoolimata eelnevas mainitud loidusest. On välja kujunenud kindel koosolekute pidamise kord — teadusliku ja ametliku asjaajamise osa koos ühel nn. järjekorralisel koosolekul; koosolekud peetakse järjekordselt 2 korda kuus, igal teisel ja neljandal kolmapäeval; on välja kujunenud uute liikmete vastuvõtmise kord jne.

X. Tegevus 1924.

30. I 1924 aastakoosolekul valiti ühel häälel eestseisuse ettepanekul seltsi auliikmeks prof. H. K o p p e l.

28. X 24 annetati prof. L. P u u s e p p'ile auaadress 25-a. teadusliku töö tähtpäeva märkimiseks.

21.XII 24 avatakse Tervishoiu Muuseum Ülikooli Tervishoiu-instituudilt ajutiseks saadud ruumes.

XI. Tegevus 1925.

Intensiivselt kulgeb seltsi elus 1925. a. Teaduslike ettekannete arv, nii referaatide kui ka demonstratsioonide ja lähemate kasuistlike teadaannete näol tõuseb kõrgemale kui ühelgi varem aastal (44 ettekannet). Samuti on rohkesti lahendada kutsealaga ühenduses olevaid küsimusi.

11. II 1925 peeti 50. järjekorraline teaduslik koosolek pidulikult. Koosolek toimus Naistekliiniku auditooriumis; kokku oli tulnud 41 seltsiliiget ja 25 külalist. Oli saanud õnnitlustelegramme.

Päevakord — vt. kutsekaart.

Tartu Eesti Arstide Seltsi

Pidulik 50. teaduslik koosolek

11. veebruaril 1925. a. kell 8.30 min. õhtul Naistekliiniku auditooriumis

Päevakord:

1. Eradots. Dr. med. A. Valdes: 50-da teadusliku koosoleku puhul.
2. Prof. Dr. med. A. Paldrock: Vajumisreaktsioonist.
3. Eradots. Dr. med. W. Wadi: Kilpnäärme sisesekretoorilisest tegevusest.

Kell 10 õhtul samas ruumis

Asjaajamise koosolek.

1. „Eesti Arsti“ 1924. a. aruanne ja 1925. a. eelarve.
2. Jooksvad asjad.

MÄRKUS: Teaduslikust koosolekust palutakse külalistena osavõtta mitteseltsiliikmeid arste ja arsti-teaduse õiõpilasi.

JUHATUS.

Kutsekaart Tartu Eesti Arstide Seltsi pidulikule 50. teaduslikule koosolekule.

Diskussioone ei peetud.

Riigi Statistika Keskbüroolt saadetud büroo poolt väljatöötatud tervishoiustatistika kava ja mitmesugused registreerimiskaartide kavad vaadati läbi 11. III 25 koosolekul ja anti küsimuse tähtsuse ja ulatuse pärast kaalumiseks ning seisukoha võtmiseks erikomisjonile: F. Lepp, P. Põdder, G. Kroll, E. Lukk, A. Lüüs, H. Madisson ja H. Dreyblatt.

Samal koosolekul kiideti heaks Riigi Statistika Keskbüroo poolt läbivaatamiseks saadetud „haige isikliku kaardi“ suhtes erikomisjoni (A. Lüüs, F. Lepp, K. Karask, A. Raud) eitav seisukoht.

1925. a. sügisel peeti I Läti Arstide Kongress. Sellest hoolimata, et selts ei saanud sellekohast kutset osavõtmiseks, vaid ainult teadaande, otsustati (juh. koosolek 3. IX 25) — läti kui naaberarstkonnaga sõbraliku ja hea vahekorra kindlustamise mõttes — saata kongressile Tartu Eesti Arstide Seltsi esindaja. Esindajaks valiti A. Valdes — seltsi teaduslik kirjatoimetaja.

Et 1926. a. arstidepäev toimub Tartus, siis asus seltsi juhatus ettevalmistustöödele. Otsustati (eestseisuse koosolek 7. X 25) arstidepäeva peateemaks üles seada vähi küsimust, nii etioloogilisest, patoloogilisest kui ka kliinilisest seisukohast.

Ühtlasi otsustati arstidepäeva ajal korraldada rahvalikku arstiteaduslikku näitust. Seltsi koosolekul 28. X 1925 valiti korraldavasse toimkonda: K. Schlossmann, L. Puusepp, K. Konik, W. Wadi, G. Kroll, A. Valdes, R. Bernakoff.

18. XI 1925 tegi dr. med. Joh. Meyer Tartu Saksa Arstide Seltsi nimel Tartu Eesti Arstide Seltsile suuliselt ettepaneku — kaalumisele võtta professionaalsete ja arstilis-eetiliste küsimuste lahendamiseks kartelli loomise; Tartu Saksa Arstide Selts olevat põhimõtteliselt selle poolt. Esialgset seisukohta küsimuse kohta paluti suuliselt mitteametlikult teatavaks teha.

25. XI 25 on küsimus üldkoosoleku ees ja pikemate läbirääkimiste järel võeti vastu A. Paldrock'i ettepanek: teatada, et Tartu Eesti Arstide Selts on põhimõtteliselt nõus esialgseid läbirääkimisi avama ettepanekute teadasaamiseks Tartu Saksa Arstide Seltsi poolt — ilma, et ta seejuures mingisuguseid lubamisi ette annaks.

Läbirääkimisi pidama volitati K. Schlossmann ja W. Wadi.

Asjaajamiskoosolekul on mitmel puhul päevakorras „Eesti Arsti“, Tervishoiu Muuseumi, Haigekassa küsimused. Selgub, et „Eesti Arsti“ tellijate arv tõuseb väga pikaldaselt — 700 arstist on tellijaid vaid 300. Tunnustati vajadust „Eesti Arsti“ suuremaks propageerimiseks. Ühenduses Tervishoiu Muuseumi korraldamisega kaaluti tervishoiu propageerimise ja vastava rahvaliku ajakirja väljaandmise küsimust.

K. K o n i k tähendab, et seltsis ei ole käsitlemist leidnud arstilis-eetilised küsimused. Järgneval 1926. aastal 3. II esineb H. A l v e r ettekandega „Mõnda arsti-eetikat“ — ainuke referaat sellelt alalt.

XII. Tegevus 1926.

1926. aastal, hoolimata sellest, et peetakse arstidepäeva ja sellele tuleb pühendada oma jõud, on veelgi tõusnud teaduslike ettekannete arv. Liikmeskonnas aga ilmestub teatav loidus. Seltsi koosolekuist võetakse vähe osa, kuigi eestseisus teeb kõik ettekannete sisulise külje tõstmiseks. Samuti tuleb nähtavale, et üliõpilased ei tunne suurt huvi koosolekute suhtes, põhjendades seda sellega, et professorid ei käivat koosolekuil. Seltsi esimees arvab, et vanemad kolleegid võiksid koosolekuist osa võtta kas või ohvrimeelsusest, et seega kaasa kiskuda ka nooremaid ametivendi. Leitakse, et vähese huvi ja loiduse põhjuseks on „ajavaim“ — huvid ja püüdlused suunduvad mujale ja noored ei kritiseeri iseendid, vaid õpetajaid.

Olukorra parandamiseks ei kaotata siiski lootusi — ning see osutub õigeks. Juba järgmisel aastal on pilt seltsi elust teissugune — elavam, aktiivsem, ja on säärasena püsinud kuni käesoleva ajani, ilmutades pidevat tõusutendentsi.

Selle aasta pidulikest sündmusist tuleb märkida 5. V 26 Ülikooli aulas peetud avalikku mälestuskoosolekut keisri ihuarsti Philipp Karell'i 120-a. sünnipäeva ja 40-a. surmapäeva tähistamiseks.

Päevakord — vt. kutsekaart järgmisel leheküljel.

Koosolekul ütleb E. Fischer mõned sõnad dr. med. S. Unterberger'i nimel, kel on perekondlikke suhteid Karell'iga.

Koosolek leidis sooja osavõttu seltskonna poolt.

Kartelli loomise asjus on Saksa Arstide Seltsiga läbirääkimisi peetud.

10. II 26 valitakse lõplikeks läbirääkimisiks komisjon: G Kroll, W. Wadi, R. Bernakoff.

Ihuarsti **Philipp Karell'i** 120-aastase sünnipäeva ja 40-aastase surmapäeva mälestuskoosolekust kolmapäeval 5. mail 1926. a. k. 8 õ. Tartu Ülikooli aulas palub Teid lahkesti osa võtta

TARTU EESTI ARSTIDE SELTS.

E E S K A V A:

1. Avamine. Tartu Eesti Arstide Seltsi esimees A. Valdes.
2. Karell'i elulugu ja tegevus. Prof. A. Lüüs.
3. Karell'i piimaravi. Dotsent V. Vadi.
4. Isiklikke mälestusi Karell'ist. Dr. med. E. Jannsen.

Kutsekaart Philipp Karell'i 120-aastase sünnipäeva ja 40-aastase surmapäeva mälestuskoosolekule.

27.—28. novembril peetakse V Eesti Arstidepäev ja 25. XI — 5. XII II arstiteaduslik näitus.

Aasta lõpul on läbirääkimised kartelli loomise asjus jõudnud lõppjärku ja leping koostamisel.

XIII. Tegevus 1927.

1927. a. peale pikemaid edasi-tagasi sõelumisi võetakse vastu Tervishoiu Muuseumi kodukord (19. I ja 6. IV koosolekuil).

Selts võtab osa oma esindajate kaudu prof. August Rauber'i hauasamba avamisest. Seltsi esindajaiks on A. Valdes, J. Uudelt ja S. Lind.

A. Rauber'i hausaambaavamine toimus kadunu 10. surmapäeval 1. III 27 kell 12 Tartu Ülikooli surnuaial ülikooli rektori, arstiteaduskonna dekaani, õppejõudude, arstideseltside ja organisatsioonide osavõtul.

16. III 27 kinnitatakse eestseisuse poolt esitatud kujul kartelli leping eesti ja saksa arstide seltside vahel. Lepingu esimene punkt on järgmine: Tartu Eesti Arstide Selts ja Dorpater Ortsgruppe des Estländischen

Albert Valdes.
Tartu E. A. S. esimees
1926—1927.

Ernst Saareste.
Tartu E. A. S. esimees
1928—1935.

Ärztlichen Rechtsschutzvereins kohustuvad vastastikku teatama oma otsuseist, mis puutuvad nende liikmete kutsetegevuse korraldustesse. Lepingule on alla kirjutanud 6. aprillil 1927 dr. med. A. Valdes, dr. S. Lind, dr. Konrad Pfa ff, dr. med. Joh. Meyer.

6. IV 27 kiidetakse üldkoosoleku poolt heaks Tervishoiu Muuseumi maja ost.

Samal koosolekul S. Talvik teeb ettepaneku — valida F. R. Faehlmann'i mälestuse jäädvustamise komitee. Komiteesse valitakse S. Talvik, A. Lüüs ja Ed. Lukk. Komitee astub kontakti Eesti Kirjanduse Selt-siga. Hiljemini koopteeritakse juurde R. Villems, komi-

tee sekretäriks, ja 16. XI 27 täiendatakse veel komitee koosseisu kahe revisjonikomisjoni liikmega: A. P o b o l, H. S i l b e r m a n n.

XIV. Tegevus 1928.

1928. a. on seltsi tegevus elav ja aktiivne. Teaduslikke ettekandeid on arvuliselt rahuldavalt ning koosolekuist osavõtjate arv on tõusnud kõrgemale kui kunagi varemini. Päevakorrale kerkivad suuremaulatuselised küsimused, mis liikmeskonnas tekitavad rohkem elevust.

„Eesti Arsti“ majandusliku külje kindlustamine nõuab nii Liidult kui ka seltsilt, kellele ta eriti südame lähedal, suuri pingutusi. „Eesti Arsti“ küsimus on rea koosolekuil päevakorras. Liikmeskond on siin üksmeelne ja tema seisukoht avaldub 7. III 28 koosoleku resolutsioonis: Iga Tartu Eesti Arstide Seltsi liige on kohustatud tellima „Eesti Arsti“, erandeid võib teha eestseisus majanduslikel põhjusil.

Seltsi sisemise elu korraldamine jätkub.

7. III valitakse kodukorralduskomisjon, sest seltsil puudub kodukord. Komisjoni valitakse: A. P o b o l, W. W a d i, A. R a u d, K. K o o k.

Põhjalikule kaalumisele tulevad Riigiteenijate arstiabi korraldamise seaduse ja Haiguskindlustuse seaduse eelnõu. Esimesena mainitud seaduse läbivaatamiseks, kaalumiseks ja ettepanekute tegemiseks valitakse komisjon: G. K r o l l, E. L u k k, E. F i s c h e r, kes esitab oma seisukohad kirjalikult. Rida koosolekuid peetakse nende seaduste arutamiseks, ja liikmete huvi küsimusele on suur. 31. X 1928 peetud koosolekul asutakse eelpoolnimetatud seaduste eelnõude suhtes mittepooldavale seisukohale, ja vastavaile instantsidele tehakse ettepanek — eelnõusse tuua parandusi ja teha seadused vastuvõetavaks arstikonnale.

Üksikasjalikku käsitlust leiab Balti riikide vahelise arstide kongressi korraldamise küsimus. Lõplikke seisukohti ei võeta.

Käsitlemist leidis veel arstisaladuse küsimus.

Dr. F. R. Faehlmann'i Mälestuse Jäädvustamise Komitee on osa oma ülesandest täitnud. Tartu Jaani koguduse kalmistul on F. R. Faehlmann'i hauakoht korraldatud ning püstitatud kalmumärk kadunu enda valitud suure raudristiga. Kalmumonumendi avamine toimub 29. IX 28. Avatoimingust võtab osa T. E. A. S-i esindajana P. Hansen.

XV. Tegevus 1929.

1929. a. tegevusest võiks märkida järgmist: Eesti Arstide Seltside Liit teatab, et ta pooldab Balti riikide vahelist arstidekongressi korraldamist ja määrab oma esindajaks E. Saareste.

27. II 29 esineb seltsis külalis-ettekandega kolleeg A. Lübek, kes käsitleb Tallinna organiseeritud arstkonna ja Tallinna Üldhaigekassa vahetõrget — konflikti, mis ettekandja poolt leiab põhjalikku analüüsimist.

13. III 29 valitakse komisjon „Arstilise saladuse kaitsekooskõlastamisest Kesk-Euroopariikidega“ küsimuse käsitlemiseks: S. Talvik, A. Lüüs, H. Viinapuu.

22. X 29 F. R. Faehlmann'i Mälestuse Jäädvustamise Komiteesse valitakse surma läbi lahkunud S. Talvik'u ja komiteest omal soovil lahkunud E. Lukk'i asemele H. Normann ja V. Sumburg ja 13. III 29 valitud „Arstilise saladuse kaitsekooskõlastamise komisjoni“ S. Talvik'u asemele H. Madisson.

11. XII 29 võetakse vastu „Eesti Arsti“ koduleht.

XVI. Tegevus 1930.

1930. a. tegevus kulgeb analoogselt eelmisele aastale jooksvalt ülesannete lahendamises. 22. I 30 aastakoosolekul täiendatakse ja muudetakse seltsi põhikiri. Eestseisuse poolt esitatavad muudatused, parandused ja täiendused võetakse vastu esitatud kujul. Muutmisele tuleb 17 paragrahvi 39-st.

28. oktoobril 1931 Kohtu- ja siseministri otsusega on põhi- kirja muudatused registrisse kantud ja vastav märkus põhi- kirja originaalile tehtud 2. III 31.

Aastakoosolekul valitakse II Eesti Arstide Kongressi esi- algne korraldav toimkond: A. Paldrock, A. Lüüs, W. Wadi ja L. Puusepp.

12. II 30 võetakse vastu seltsi kodukord eestsei- suse poolt esitatud kujul.

16. IX 30 on läbirääkimisel seisukoha võtmiseks Riigi- teenijate ja tööliste haiguskindlustuse seaduse eelnõu. Aruandjana esineb E. Fischer. Ta teeb ettepaneku — käesolev seaduseelnõu lugeda vastuvõt- matuks arstkonnale suurte ja oluliste puuduste tõttu. Ka abi- saajaile on see seadus ebasoodus, kuna puudub vaba arsti valik.

Seltsile on liidu poolt saadetud seisukoha võtmiseks Mürgiste taimekaitsevahendite müügi kor- raldamise seaduse eelnõu. Ülesanne antakse komisjoni (P. Põdder, H. Madisson, E. Käer) lahenda- dada. 10. XII esitab komisjon parandusettepanekud.

Otsustatakse välja töötada arstide päevade ja kon- gresside kodukord. Selleks valitakse 16. IX 30 komis- joni A. Lüüs, L. Puusepp, A. Valdes.

Arstkonna paremaks organiseerimiseks kavatsetakse uuri- misele võtta Arstide Kojaloomise võimalusi. Eestseisu- sele tehakse ülesandeks vastavaid materjale muretseda välis- saatkondadelt ja konsulaatidelt.

Seltsi esimees E. Saareste on koostanud raamatukogu kodukorra, aluseks võttes mitmesuguseid avalike raamatukogude kodukordi. Eriti sobivaks ja täpsaks on osu- tunud kindralstaabi raamatukogu kodukord, mida ka peami- selt eeskujuks kasutatud. Kodukord võetakse vastu 10. XII 30.

1930. a. pidulikumaks ja ülevamaks hetkeks on 18. mail Tartu Toomemäel F. R. Faehlmann'i mälestus- samba pidulik avamine.

Prof. S. Talvik'u agaral eestvõttel ellu kutsutud Faehl- mann'i Jäädvustamise Komitee töö tulemusena püstitati Too-

mele Anatoomikumi ees olevale väikesele väljakule kaunis mälestussammas. Avamisaktusele oli peale aukülaliste, organisatsioonide esindajate ja komitee liikmete kogunenud õige rohkesti rahvast, kes täitis kõik ümberkaudsed nõlvad. Mälestussamba vabastas kattest Ülikooli rektor J. Kõpp. Tartu Eesti Arstide Seltsi ja Eesti Kirjanduse Seltsi nimel pidas aktusekõne prof. H. Koppel. Mälestussamba võttis Ülikooli rektor enda hoole ja korralduse alla.

XVII. Tegevus 1931.

1931. a. tehakse ettevalmistusi 1932. a. peetavale II Eesti Arstide Kongressile. Selle kõrval on seltsil rohkesti tööd mitmesuguste kutsealaga ja arstliku organiseerimisega seoses olevate küsimuste käsitlemisega.

Vastav komisjon on koostanud arstidepäevade ja kongresside kodukorra ning 11. II 1931 kiidetakse see seltsi poolt heaks ühes eestseisuse poolt tehtud väikese parandusega.

Eestseisus on saanud Eesti Arstideseltside Liidu juhatuselt Liidu uue, laiendatud põhikirja kavandi seisukohavõtmiseks. Eestseisuse poolt tehtavad parandused ja muudatused võetakse vastu 25. II 1931.

20. V 1931 on erakorraline koosolek seltsi auliikme prof. A. Paldrock'i 60-a. sünnipäeva puhul. Auliiget õnnitleb seltsi nimel esimees E. Saareste. G. Kornel käsitleb pikemas kõnes juubilari elu ja tegevust (E. A. 1931, nr. 5). L. Naumov tänab juubilari assistentide ja üliõpilaste nimel tulusate õpetuste eest. Koosolekule järgneb kollegiaalne koosviibimine teelauas. Koos on 43 liiget ja 14 külalist.

26. augustil 1931 on koosoleku päevakorras Liidu koostatud Arstide Kojade seaduse eelnõu ja Liidu põhikirja muutmise küsimus. Kokku on tulnud 35 liiget. Küsimuste vastu tuntakse väga suurt huvi ja sõnavõtte on rohkesti. Üksmeelselt lükatakse tagasi Liidu poolt esitatud Arstide Kojade seaduse-eelnõu, kuna see sisaldab olulisi puudusi.

Teine küsimus kerkib päevakorrale seetõttu, et 10. V 1931

Liidu peakoosolekul otsustati Liitu vastu võtta muulaste-ars-tide seltse, kuid laiendatud põhikiri ei leidnud vastuvõtmist.

30. VIII 1931 kutsutakse kokku uus koosolek, kus Liidu põhikirja laiendamise küsimus tuleb veelkordsele otsus-tamisele. Küsimus tekitab elevust. Pikemas sõnavõtus K. K o n i k selgitab arstkonna praeguse organisatsiooni ajaloo-list tausta, tema väljakasvamist Põhja-Balti Arstideseltsist. Põhja-Balti Arstideseltsi aluseks oli rahvuslus ja see peaks aluseks olema ka Liidule. Koosolijad ühinevad selle seis-u-kohaga. Leitakse, et ei tohi käest ära anda rahvuslikke ja kul-tuurilisi varu ja saavutisi. Üksmeelselt otsustatakse Liidule esitada protest-memorandum. Liidu koosolekule referentideks valitakse H. M a d i s s o n Arstide Koja seaduse eelnõu asjus ja A. V a l d e s ja E. S a a r e s t e — Liidu põhikirja muutmise asjus. Liidu koosolekul 30. VIII 1931 leidsid Tartu Eesti Arstide Seltsi seisukohad pooldamist ja vastuvõtmist.

7. X 1931 kiidetakse heaks Arstiteaduskonna poolt koos-tatud eriarstide küsimuse korraldamise kava.

Haridus- ja Sotsiaalministeeriumi poolt Tartu Eesti Ars-tide Seltsile saadetud ankeetlehe riigiteenijate ja tööliste haiguskindlustuse küsimuse sel-gi-ta-miseks töötab eestseisus läbi koos vastavate eritead-lasiga. Mõningate paranduste ja täiendustega võetakse eest-seisuse seisukohad 14. X 1931 koosolekul omaks ja saadetakse Haridus- ja Sotsiaalministeeriumile.

XVIII. Tegevus 1932.

1932. a. toimub Tartus seltsi korraldusel II E e s t i A r s-tide Kongress, mis annab õige pingsat tööd ja nõuab endale seltsi juhtivate jõudude kogu tähelepanu.

Seltsi jooksvast tööst võiks esile tõsta uue lepingu sõlmimist Tartu Üldhaigekassaga (9. III 1932 ja 18. III 1932 koosolekuil). Vahekord Seltsi ja Kassa vahel, mis endise lepingu ülesütlemisega ähvardas võtta ebasoodsa kuju, lahenes enam-vähem rahuldavalt ja kassa-arstele vastu-võetaval kujul. Paušaalsumma alusel sõlmitud leping on ette-nähtud lühiajalisena ja katselisena.

XIX. Tegevus 1933—1935.

1933. ja 1934. a. tegevusaastad kulgevad tavalisis raames. Võrdlemisi intensiivselt käiakse teaduslikel koosolekuil ja võetakse osa seltsi jooksvast tööst. 1934. a. seltsi eestseisuse ja asjaajamiskoosolekuil käsitlemist leidnud küsimuste seas võiks mainida: *Codex Deontologicus*'t, mis vastu võeti Liidu poolt esitatud kujul, arstlike leiutiste patentimise küsimust, seisukohavõtmist homöopaatilise ravimise kohta, uue farmakopöa läbivaatamist jne. Suvel 1934 võtab selts vastu Eesti Arstideseltside Liidu poolt kutsutud välismaa arstide ekskursiooni. Ekskursiooni liikmeile korraldatakse ringkäik Tartu vaatamisväärsis kohtades. Ekskursioonist võtsid osa Ungari, Poola, Rootsi, Soome ja Leedu ametivennad.

1935. a. aastakoosolekul (9. I) valitakse H. Normanni ettepanekul S. Talvik'u Mälestuse Jäädvustamise Komitee. Eestseisuse esitusel valitakse komiteesse H. Normann, G. Rooks, V. Sumburg.

13. jaanuaril 1935 asub Eesti Arstideseltside Liit RT 103—1934 väljakuulutatud Arstide Koja ellukutsumise korraldamisele. Elluviimise komiteese, mis koosneb 5 liikmest, valitakse 2 Tartu Eesti Arstide Seltsi liiget: H. Koppel — 51 häälega, H. Madisson — 47 häälega ja A. Arrak komitee liikme kandidaadiks — 14 häälega. H. Koppel saab komitee abiesimeheks. Arstide Koja nõukogu valimiste läbiviimiseks Tartus valitakse 27. III 1935 erikomisjon: H. Koppel, H. Madisson, P. Hansen, H. Silbermann, K. Kook.

Edukalt viiakse läbi Allveelaevastiku Sihtkapitali korjandus.

XX. Tegevus 1936.

1936. a. aastakoosolekul (29. I) võetakse vastu Põhiseaduse muutmise kohta järgmine resolutsioon: „Tartu Eesti Arstide Selts oma aastakoosolekul 29. I 1936 otsustas, väljudes riiklikust seisukohast, üksmeelselt pooldada Riigi-

vanema poolt algatatud Põhiseaduse muutmist Rahvuskogu kokkukutsumise teel.“

Eesti Arstideseltside Liidu poolt saadetud eriarstide küsimuse korraldamise kavandis teeb selts (25. III 1936) rida põhimõttelisi ettepanekuid ja vastavaid muudatusi.

1936. a. on teravalt päevakorras Tartu Üldhaigekassa arstide tasumäärade küsimus, kuna arstele väljamaksetavat osa kärbitakse talumatu määrani.

Woldemar Wadi.

Tartu E. A. S. esimees 1936—.

Läti arstkonnas üleskerkinud mõte — luua ühine arstiteaduslik ajakiri *Acta Baltica Medica* — leiab seltsi ringkonnis sooja poolehoidu. Ka soomlased on küsimusest huvitatud. 13. V 1936 valitakse küsimuse käsitlemiseks komisjon: K. Schlossmann, E. Weinberg, A. Valdes, L. Puusepp, W. Wadi.

Suvel, juuni lõpus peetavast V Soome-Ugri kultuurkongressist võtavad osa ka Tartu Eesti Arstide Seltsi liikmed. Kultuurkongressi arstiteadlaste harrastusringis esinevad ettekandeiga 26. VI 1936 G. Rooks — Vererühmade uurimisist eestlasil, ja 27. VI 1936 S. Lind — Eesti tervishoiu oludest.

Sügisel, kui Läti kolleegid — prof. J. Alksnis, prof. P. Stradiņš ja Leedu kolleeg dots. Vl. Kuzma külastavad Tartu Eesti Arstide Seltsi, peetakse *Acta Baltica Me-*

dica loomise ja Balti riikide arstide koostöö üle ühine nõupidamine (25. XI 1936). Viimasest võtavad osa R. Bernakoff, V. Hiie, K. Karask, U. Karell, K. Schlossmann, R. Sinka, A. Valdes, E. Veinberg.

Nõupidamisel võeti vastu peale kahepäevast arutelu järgmised seisukohad:

1. Balti riikide — Eesti, Läti ja Leedu — arstkondade koostöö ja tihedam läbikäimine tunnustati tähtsaks ja tarvilikuks, eriti Balti riikide liidu mõtte arendamise seisukohalt.

2. Koostöö arendamise mõttes tunnustati tarvilikuks pidada tulevikus iga-aastasi ühiseid arstide kongresse, kus leiaksid käsitlemist teatavad, varem kindlaks määratud peateemad arstiteaduse alalt. Kongressi keeleks peaks olema rahvusvahelised, kõigile arusaadavad — inglise, prantsuse ja saksa keel. Samuti tuleks kongressi keelena vene keel kasutamisele, kuna osa vanemaid arste seda keelt hästi valdavad. Ühiseid kongresse oleks soovitav pidada teatavas järjekorras igas riigis ja ühel ajal vastava riigi rahvuslike arstidepäevadega.

Selle mõtte propageerimiseks ja teostamiseks valiti esialgne komisjon järgmises koosseisus: prof. J. Alksnis ja prof. P. Strađiņš — Lätist, prof. P. Avižonis ja dots. Kuzma — Leedust ja prof. W. Wadi ja eradotsent R. Sinka — Eestist. Otsustati paluda Läti kolleegi järgmise kongressi korraldamist 1937. a. II sem. või 1938. a. I sem. Lätis endi peale võtta.

3. Koostöö arendamise mõttes tunnustati väga tarvilikuks korraldada sagedamini vastastikuseid külalisettekandeid arstide seltsides, anda senisest täielikumat vastastikust informatsiooni arstiteaduskondade ja arstkonna tegevusest iga maa arstlike ajakirjade kaudu, soodustada vastastikust nooremate assistentide vahetamist kolme maa kliinikute vahel jne.

4. Edasi otsustati propageerida ühise, rahvusvahelistes keeltes ilmuva ajakirja „Acta Medica Baltica“ väljaandmist ja selleks eeltööde tegemist igas riigis jätkata. Kuigi sellise ajakirja väljaandmise teostamine juba praegugi mõeldav oleks, peeti siiski õigemaks asjaga mitte kiirustada ja esialgu katsuda arendada arstkondade koostööd tihedama läbikäimise ja ühiste kongresside korraldamise kaudu, millele loomulikult võiks järgneda ühise ajakirja väljaandmine.

Selgus ühtlasi, et kõikide maade silmapaistvamate arstiteadlaste seisukohad selles küsimuses veel mitte täiesti ühtlased pole, mispärast selle küsimuse jaatav ja lõplik otsustamine praegu veel enneaegne oleks. Põhimõtteliselt pooldavad aga kõik osavõtjad ühise ajakirja väljaandmise küsimust ja looda-

vad selle teostamise võimalusile juba lähemal aastail, kui mitte teisiti, siis ühiste kongressi protokollide väljaandmise kujul.

Prof. dr. med. S. Talvik'u Mälestuse Jäädvustamise Komitee on täitnud oma ülesande ja 27. sept. (1936) kell 12 toimub Tartu Maarja kalmistul S. Talvik'u kalmu mo-

Tartu Eesti Arstide Seltsi

186.

järjekorraline koosolek

kesknädalal, 16. detsembril 1936. a. kell 20,30

I HAAVAKLIINIKUS
ERNST V. BERGMANN'I 100. A. SÜNNIPÄEVA
MÄLESTUSEKS.

Päevakord:

1. U. Karell: Ernst v. Bergmann'i tähtsus kirurgia arengus.
2. B. Jürgens: Ravitulemused kodarluumurdude puhul.
3. Demonstratsioonid, kasuistilised ja lühemad teadaanded.

Märkus: 1) Teaduslikust koosolekust võivad kutsutud küllalistena osa võtta mitteeseltsiliikmed arstid ja arstiteaduse üliõpilased.

2) Koosoleku ajal võetakse seltsi liikmemaksu ja „Eesti Arsti“ tellimisraha vastu.

JUHATUS

Kutsekaart Tartu Eesti Arstide Seltsi koosolekule Ernst v. Bergmann'i 100-a. sünnipäeva mälestuseks.

numendi avamine. Kalmumonument on valmistatud kunstnik Ernst Jõesaar'e kavandi järgi. Avatoimingust seltsi esindajana võtab osa W. Wadi [H. Norman: Eesti Arst 15, 997, (1936)].

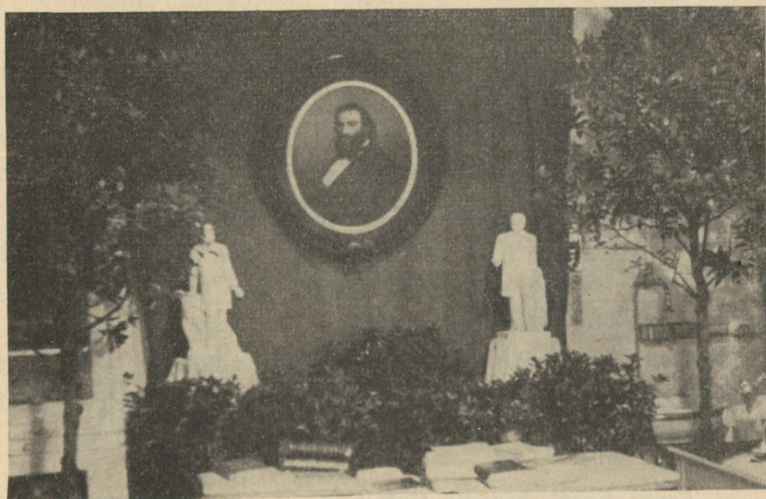
16. XII 1936 peetakse Ernst von Bergmann'i 100-a. sünnipäeva tähistamiseks vastava päevakorraga teaduslik koosolek.

XXI. Tegevus 1937.

1937. a aastakoosolekul (27. I) valitakse seltsi esimesiks kirjavahetajaliikmeiks:

1) Dr. med. Yrjö Reenpää, Helsingi Ülikooli füsioloogia korraline professor ning soome arstideseltsi „Duodecim“ esimees.

2) Dr. med. Jakob Aleksnis, Riia Ülikooli kirurgia korraline professor ning läti arstiteadusliku ajakirja „Latvijas Ārstu žurnāls“ toimetaja.

Ernst v. Bergmann'i mälestusesemete väljapanek I Haavakliinikus tema 100-a. sünnipäeva mälestusele pühendatud koosoleku puhul 16. XII 1936.

3) Dr. med. Petras Avižonis, Kaunase Ülikooli oftalmoloogia korraline professor ning Leedu arstiteadusliku ajakirja „Medicina“ ja „Acta Medicinae Facultatis Vytauti Magnis Universitatis Caunac“ toimetaja.

Eelnevas nimetatud välismaa arstel on suured teened nii oma kodumaa kui ka naabermaade arstiteaduse arendamisel ja nende maade arstkontade koostöö edendamisel.

***

Ühenduses Eesti Arstideseltside Liidu juhatuse ületoomisega Tartu valitakse Liidu erakorralisel peakoosolekul Tartus 7. II 1937 Liidu juhtivad organid Tartu Eesti Arstide Seltsi liikmeskonnast.

XXII. Seltsi liikmeskond.

Põhja-Balti Arstideseltsi Tartu Osakonna asutajaid liikmeid oli 31. Tartu Eesti Arstide Seltsi asutajaid oli 29. 1922 oli seltsil 99 liiget. Siit peale on seltsi liikmete arv püsinud enam-vähem ühtlasena — 100 piirides, suurenedes viimaseil aastail, kus organiseerimisküsimuses oldi rohkem aktiivne.

1937. a. kevadsemestri lõpul oli seltsil 3 auliiget, 3 välismaist korrepondeerivat liiget ja 118 tegevliiget. Liikmeskonnas on praegu veel 12 asutajat liiget. Paljud asutajaist liikmeist on Tartust lahkunud ja mujale tegevusse asunud, mõned on seltsi tegevusest kõrvale jäänud omal soovil.

Naisliikmeid on seltsil 22, seega 18% seltsi liikmete arvust. Kui muulsi mitte kaasa arvata, on Tartu Eesti Arstide Seltsi ümber koondunud 70% Tartus tegelevaid arste.

Surma läbi on lahkunud 13 liiget. Lahkunute seas on 3 asutajat liiget — Anna Sossi, Siegfried Talvik, Karl Reinhold — ja auliige Konstantin Konik.

Tartu Eesti Arstide Seltsi liikmed 1. VI 1937.

A. Auliikmed.

(Sulgudes organiseerumise ja auliikmeks valimise aeg.)

1. Koppel, Heinrich (1920 — 30. I 1924).
2. Paldrok, Aleksander (asutaja liige — 20. I 1932).
3. Schulzenberg, Anton (asutaja liige — 20. I 1932).

B. Välismaalised kirjavahetajad liikmed.

(Sulgudes valimisaeg.)

1. Alksnis, Jakob, prof. dr. med. (27. I 1937).
2. Avizonis, Petras, prof. dr. med. (27. I 1937).
3. Reenpää, Yrjö, prof. dr. med. (27. I 1937).

C. Tegevliikmed.

(Sulgudes organiseerumisaeg.)

1. Arrak, August, dr. med. (1923).	27. Kilk, Nikolai, dr. med. (1925).
2. Aunap, Eduard, dr. med. (1932).	28. Kingisepp, Georg, dr. med. (1932).
3. Bernakoff, Rudolf, dr. med. (asutaja liige).	29. Kissa, Helene (1921).
4. Birkenthal, Elisabet (1928).	30. Kleitsman, Maria (1926).
5. Brafmann, Theodor (1932).	31. Kleitsman, Reinhold, dr. med. (1920).
6. Eller, Mihkel (1936).	32. Kook, Karl, dr. med. (1927).
7. Ennulo, Juhan, dr. med. (1927).	33. Kovkin, Antonina (1935).
8. Fischer, Elmar, dr. med. (1922).	34. Kornel, Gustav, dr. med. (1922).
9. Grant, Franz, dr. med. (1934).	35. Kramann, Otto, dr. med. (1932).
10. Grin, Kirill (1933).	36. Kroll, Gustav (asutaja liige).
11. Grin, Tatjana (1934).	37. Kuriks, Oskar, dr. med. (1921).
12. Haldre, Jüri, dr. med. (1926).	38. Kurvits-Sepp, Elsa (1936).
13. Hansen, Peeter, dr. med. (asutaja liige).	39. Käer-Kingisepp, Elise, dr. med. (1926).
14. Hiie, Valter, dr. med. (1930).	40. Känksepp, Alvine (1932).
15. Hiie-Joa, Alma (1932).	41. Käsper, Elfriede (1936).
16. Huik, Valter (1927).	42. Lange, Friedrich (1933).
17. Imelik, Johannes (1922).	43. Leesik, Felix (1930).
18. Jürgens, Bernhard, dr. med. (1925).	44. Lepp, Felix, dr. med. (asutaja liige).
19. Jüriado, Karl (asutaja liige).	45. Lind, Siegfried, dr. med. (1925).
20. Jürman, Verner (1937).	46. Lindeberg, Viktor, dr. med. (1921).
21. Kalamees, Elmar (1935).	47. Linkberg, Artur, dr. med. (1927).
22. Karask, Karl (1922).	48. Lohk, Hans (1935).
23. Karell, Ulrich, dr. med. (1922).	49. Lukk, Eduard (asut. liige).
24. Karu, Elmar-Johannes (1936).	50. Lüüs, Aadu, dr. med. (1921).
25. Kask, Mihkel, dr. med. (1932).	51. Madissoon, Hans, dr. med. (asutaja liige).
26. Kaulin, Valter (1934).	52. Meerits, Artur (1934).

53. Miländer, Jaan, dr. med. (1920).
54. Molle, Alfred (1936).
55. Männik, Liidia (1923).
56. Mõttus, Hans (1932).
57. Nerska, Elmire (1934).
58. Normann, Herbert, dr. med. (1924).
59. Nurmand, Ludmilla (1928).
60. Oberschneider, Paul (1922).
61. Okas, August (1931).
62. Ostrov, Mihkel (1929).
63. Paumees, Artur (1937).
64. Pert, Vanda (1936).
65. Peterhof, Romeo, dr. med. (asutaja liige).
66. Peterson, Leonid (1934).
67. Piirako, Hendrik (1934).
68. Pobol, August (1920).
69. Pobol, Erich (1931).
70. Pooman, Aleksander, dr. med. (1933).
71. Prems, Evald (1934).
72. Prima, Pärja (1934).
73. Puusep, Hilda (1934).
74. Puusepp, Ludvig, dr. med. (1921).
75. Pärn, Karl (1935).
76. Rammul, Aleksander, dr. med. (1920).
77. Raud, Arhibald (1922).
78. Raudsepp, Samuel (1927).
79. Reiman, Arnold (1932).
80. Reinman, Marta (1935).
81. Rives, Johannes, dr. med. (1923).
82. Rooks, Gerhard, dr. med. (1929).
83. Rooks, Herta (1929).
84. Saareste, Ernst, dr. med. (1920).
85. Saks, Johannes (1935).
86. Schlossmann, Karl, dr. med. (1920).
87. Sibul, Ilo (1937).
88. Silbermann, Hans (1920).
89. Sinka, Ella (1934).
90. Sinka, Robert, dr. med. (1922).
91. Steinberg, Evald (1932).
92. Sumberg, Voldemar (1923).
93. Suurküla, Jüri (1936).
94. Säga, Ernst (1935).
95. Särko, Nikolai (1935).
96. Sõber, Hans (asutaja liige).
97. Sõrra, Johannes (1932).
98. Tamberg, Robert (1933).
99. Tamm, Arkadi, dr. med. (1935).
100. Tamm, Rudolf (1921).
101. Tang, Aleksander (1921).
102. Teder, Eduard (1926).
103. Teder, Richard (1934).
104. Tiitso, Maks, dr. med. (1931).
105. Treial, Karl (1935).
106. Uudelt, Jaan, dr. med. (1921).
107. Wadi, Woldemar, dr. med. (asutaja liige).
108. Valdes, Albert, dr. med. (1921).
109. Valdes, Mari (1921).
110. Valdmann, Johannes (1926).
111. Veinberg, Ernst, dr. med. (1924).
112. Vihvelin, Hugo (1936).
113. Viidik, August (1936).
114. Vipper, Karl (1935).
115. Volmer, Leonid (1927).
116. Vooremaa, Salme (1932).
117. Väarsi, Ida (1923).
118. Üprus, Voldemar (1933).

D. Surnud liikmed.

(Sulgudes surmaaeg.)

- Rudolf Pärt (4. II 1922).
 Anna Sossi, asutaja liige, (6. X 1922).
 Hans-Anton Rängel, (10. V 1927).
 Albert Otsing, (16. VIII 1929).
 Siegfried Talvik, asutaja liige, (16. IX 1929).
 Amanda Elias-Touart, (7. II 1931).
 Hermann Dreyblatt, (16. IX 1931).
 Karl Lampson, (5. IV 1932).
 Paul Pödder, (1. VI 1932).
 Martin Vilberg, (26. X 1932).
 Karl Reinhold, asutaja liige, (1. II 1933).
 Konstantin Konik, auliige (3. VIII 1936).
 Marta Sauga-Jakobson, (12. XI 1936).

XIII. Seltsi juhatused.

Seltsi avakoosolekul valiti ajutine eestseisus ja revisjonikomisjon, ning esimesel aastakoosolekul 1920 valiti põhikirja alusel üheks aastaks eestseisus ja revisjonikomisjon — seega kaks organit. Aastast-aastasse seltsi tegevuse laienedes ja suurenedes kasvab ka vajalike organite ja toimkondade arv. Praegu tulevad iga aasta valimisele või täiendavale valimisele järgmised alatised organid ja toimkonnad: eestseisus, revisjonikomisjon, raamatutoimkond, haigekassa-toimkond, esindaja haigekassa juurde, esindajad tulumaksukomisjoni, Terishoiu-Muuseumi nõukogu ja Eesti Arsti toimkond.

Seltsi esimehed.

- 1919—1920 Anton Schulzenberg.
 1920—1921 Heinrich Koppel.
 1921—1924 Jaan Miländer.
 1924—1926 Karl Schlossmann.
 1926—1928 Albert Valdes.
 1928—1936 Ernst Saareste.
 1936— Woldemar Wadi.

Seltsi eestseisuse ja teiste organite koostis 1919—1937.

29. IX 1919. Seltsi avamise koosolekul valiti ajutine juhatus: esimees A. Schulzenberg, abiesimees — S. Talvik, asjaajaja-kirjatoimetaja — A. Sossi, teaduslik kirjatoimetaja — F. Lepp,

laekur — R. Bernakoff, laekuri abi — H. Sõber. Revisjonikomisjon — A. Trusa, J. Prisko ja W. Wadi.

30. I 1920. Esimees — H. Koppel, abiesimees — E. Lukk, asjaajaja-kirjatoimetaja — A. Sossi, teaduslik kirjatoimetaja — F. Lepp, laekur — A. Schulzenberg, laekuri abi — R. Bernakoff, kandidaadid — S. Talvik, G. Kroll, H. Sõber. Revisjonikomisjon — W. Wadi, A. Trusa ja J. Prisko.

2. II 1921. Esimees — J. Miländer, abiesimees — E. Lukk, asjaajaja-kirjatoimetaja — A. Sossi, teaduslik kirjatoimetaja — F. Lepp, laekur — A. Schulzenberg, laekuri abi — R. Bernakoff, kandidaadid — S. Talvik, G. Kroll, H. Sõber. Revisjonikomisjon — A. Trusa, J. Prisko, W. Wadi. Tulumaksukomisjoni esindaja — A. Paldrock ja G. Kroll.

2. XI 1921 valiti abiesimeheks — H. Silbermann, teadusliku kirjatoimetajaks — W. Wadi.

11. I 1922. Esimees — J. Miländer, abiesimees — A. Lüüs, laekur — A. Schulzenberg, laekuri abi — H. Jürgenson, asjaajaja-kirjatoimetaja — V. Krull, teaduslik kirjatoimetaja — J. Vilms; kandidaadid — K. Saral, A. Valdes, F. Lepp. Revisjonikomisjon — W. Wadi, J. Prisko ja R. Pärt. Raamatukoguhoidja — H. Sõber.

7. II 1923. Esimees — J. Miländer, abiesimees — A. Lüüs, asjaajaja-kirjatoimetaja — W. Wadi, teaduslik kirjatoimetaja — A. Valdes, laekur — H. Jürgenson, laekuri abi — J. Vilms, teadusliku kirjatoimetaja abi — K. Toomingas. Revisjonikomisjon — H. Silbermann, G. Kroll ja K. Schlossmann. Raamatukoguhoidja — H. Madisson.

28. III 1923. Aukohus — K. Konik, R. Bernakoff, H. Silbermann. Haigekassa juures oleva arstide komisjoni alaline liige P. Põdder.

30. I 1924. Esimees — K. Schlossmann, abiesimees G. Kroll, asjaajaja-kirjatoimetaja — W. Wadi, teaduslik kirjatoimetaja A. Valdes, laekur — H. Jürgenson, laekuri abi — J. Vilms. Revisjonikomisjon — H. Silbermann, E. Lukk, A. Pobil. Aukohus — K. Konik, R. Bernakoff, H. Silbermann. Raamatukoguhoidja — H. Madisson. Haigekassakomisjoni liikmed P. Hansen (27. II 1924) ja P. Põdder (7. V 1924).

28. I 1925. Esimees — K. Schlossmann, abiesimees — G. Kroll, asjaajaja-kirjatoimetaja — W. Wadi, teaduslik kirjatoimetaja — A. Valdes, laekur — H. Jürgenson, laekuri abi — K. Toomingas. Revisjonikomisjon — H. Silbermann, E. Lukk ja A. Pobil. Aukohus — K. Konik, R. Bernakoff ja H. Silbermann. Raamatukoguhoidja — H. Madisson.

25. III 1925. Tervishoiu Muuseumi komisjon — A. Rammul, R. Tamm, E. Lukk, G. Kroll, A. Lüüs, A. Paldrock, K. Schlossmann, asetäitjad — J. Miländer, A. Valdes.

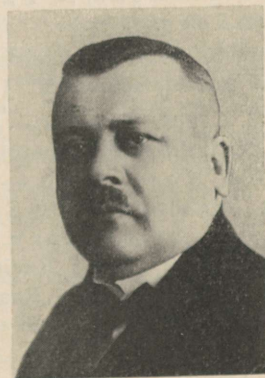
**Tartu Eesti Arstide Seltsi revisjonikomisjon alates
1924. aastast.**

Hans Silbermann.
Esimees.

Eduard Lukk.

August Pobel.

Haigekassakomisjon — P. Hansen, P. Põdder, G. Kroll.
Esindaja haigekassa juures — P. Põdder.

27. I 1926. Esimees — A. Valdes, abiesimees — G. Kroll,
teaduslik kirjatoimetaja — K. Toomingas, asjaajaja-kirjatoime-

taja — S. Lind, laekur — H. Jürgenson, ametita eestseisuse liige — J. Uudelt, kandidaadid — P. Hansen, K. Lellep, N. Kilik. Revisjonikomisjon — H. Silbermann, E. Lukk ja A. Pöbol. Aukohus — K. Konik, R. Bernakoff, H. Silbermann. Raamatukoguhoidja — H. Madisson. Haigekassakomisjon — P. Hansen, P. Pödder, G. Kroll. Esindaja haigekassa juures P. Pödder. Tervishoiu Muuseumi nõukogu — A. Paldrock, A. Rammul, R. Tamm, A. Schulzenberg, G. Kroll, A. Lüüs, K. Schlossmann.

21. IV 1926. Laekahoidja H. Jürgenson astub tagasi, uueks laekuriks — J. Uudelt, ametita eestseisuse liige — P. Hansen.

15. IX 1926. K. Toomingas astub tagasi ja teaduslikuks kirjatoimetajaks saab (29. IX 1926) K. Lellep.

19. I 1927. Esimees — A. Valdes, abiesimees — G. Kroll, teaduslik kirjatoimetaja — K. Lellep, asjaajaja-kirjatoimetaja — S. Lind, laekur — J. Uudelt, ametita eestseisuse liige — P. Hansen. Kandidaadid — K. Jüriado, P. Pödder, E. Saareste. Revisjonikomisjon — H. Silbermann, E. Lukk, A. Pöbol. Aukohus — H. Silbermann, R. Bernakoff, A. Pöbol. Aukohtu liikme kandidaat — R. Tamm. Raamatukoguhoidja — J. Waldmann. Haigekassakomisjon — P. Hansen, P. Pödder, G. Kroll. Esindaja haigekassa juures — P. Pödder. Tervishoiu Muuseumi nõukogu — A. Rammul, A. Lüüs, A. Paldrock, K. Schlossmann, R. Tamm, G. Kroll, A. Schulzenberg, V. Sumburg.

16. XI 1927. Eestseisusest astuvad tagasi P. Hansen ja S. Lind, asemele astuvad K. Jüriado ja P. Pödder.

25. I 1928. Esimees — E. Saareste, abiesimees — P. Hansen, teaduslik kirjatoimetaja — A. Arrak, asjaajaja-kirjatoimetaja — K. Kook, laekur — K. Karask, ametita liige — J. Uudelt; kandidaadid — H. Söber, S. Talvik, R. Sinka. Aukohus — H. Silbermann, R. Bernakoff, A. Pöbol, kandidaat — R. Tamm. Revisjonikomisjon — H. Silbermann, E. Lukk, A. Pöbol. Raamatukoguhoidja — J. Waldmann. Haigekassakomisjon — P. Hansen, P. Pödder, M. Wilberg. Kandidaat — K. Jüriado. Esindaja haigekassa juures — P. Pödder. Tervishoiu Muuseumi nõukogu — A. Rammul, A. Lüüs, A. Paldrock, P. Hansen, R. Tamm, G. Kroll, A. Schulzenberg, V. Sumburg.

23. I 1929. Esimees — E. Saareste, abiesimees — P. Hansen, teaduslik kirjatoimetaja — A. Arrak, asjaajaja-kirjatoimetaja — K. Kook, laekur — K. Karask, ametita liige — J. Uudelt. Kandidaadid — H. Söber, S. Talvik, R. Sinka. Aukohus —

H. Silbermann, R. Bernakoff, A. Pobol, kandidaat — R. Tamm. Revisjonikomisjon — H. Silbermann, E. Lukk, A. Pobol. Raamatukoguhoidja — J. Waldmann. Haigekassakomisjon — P. Hansen, P. Põdder, M. Wilberg; kandidaat — K. Jüriado. Esindaja haigekassa juures — P. Põdder. Tulumaksukomisjon — M. Wilberg, R. Bernakoff, E. Fischer, F. Lepp. Tervishoiu Muuseumi nõukogu — A. Rammul, A. Lüüs, A. Paldrock, P. Hansen, R. Tamm, G. Kroll, A. Schulzenberg, V. Sumberg.

22. I 1930. Esimees — E. Saareste, abiesimees — P. Hansen, teaduslik kirjatoimetaja — A. Arrak, asjaajaja-kirjatoimetaja — K. Kook, laekur — K. Karask, ametita liige — J. Udelt. Kandidaadid — H. Sõber, B. Jürgens, R. Sinka. Aukohus — H. Silbermann, R. Bernakoff, A. Pobol. Revisjonikomisjon — H. Silbermann, E. Lukk, A. Pobol. Raamatukoguhoidja — J. Waldmann. Haigekassakomisjon — P. Hansen, P. Põdder, M. Wilberg; kandidaat — K. Jüriado. Esindaja haigekassa juures — P. Põdder. Tulumaksukomisjon — M. Wilberg, R. Bernakoff, E. Fischer, F. Lepp. Eesti Arsti toimkond — E. Saareste, A. Lüüs, W. Wadi, P. Põdder ja J. Rives. (Toimetaja A. Valdes ja toimetuse sekretär H. Normann jäävad alatisiks toimkonna liikmeiks.) Tervishoiu Muuseumi nõukogu — A. Rammul, A. Lüüs, A. Paldrock, P. Hansen, R. Tamm, G. Kroll, A. Schulzenberg, V. Sumberg.

28. I 1931. Esimees — E. Saareste, abiesimees — P. Hansen, teaduslik kirjatoimetaja — J. Udelt, asjaajaja-kirjatoimetaja — V. Hiie, laekur — K. Karask, ametita liige — A. Arrak. Kandidaadid — B. Jürgens, H. Sõber, R. Sinka. Aukohus — H. Silbermann, R. Bernakoff, A. Pobol. Revisjonikomisjon — H. Silbermann, E. Lukk, A. Pobol. Raamatukogu toimkond — H. Normann, J. Waldmann. Raamatukogu tege-lik juhataja — V. Sumberg. Haigekassakomisjon — P. Hansen, P. Põdder, M. Wilberg; kandidaat — K. Jüriado. Esindaja haigekassa juures — P. Põdder. Tulumaksukomisjon — M. Wilberg, E. Fischer, F. Lepp, A. Tang. Eesti Arsti toimkond — E. Saareste, A. Lüüs, W. Wadi, P. Põdder, V. Hiie. Tervishoiu Muuseumi nõukogu — A. Rammul, A. Lüüs, A. Paldrock, P. Hansen, R. Tamm, G. Kroll, A. Schulzenberg, V. Sumberg.

20. I 1932. Esimees — E. Saareste, abiesimees — P. Hansen, teaduslik kirjatoimetaja — J. Udelt, asjaajaja-kirjatoimetaja — V. Hiie, laekur — K. Karask, ametita liige — A. Arrak. Kandidaadid — B. Jürgens, H. Sõber, R. Sinka. Aukohus — H. Silbermann, R. Bernakoff, A. Pobol. Revisjonikomis-

jon — H. Silbermann, E. Lukk, A. Pobol. Raamatukogutoimkond — H. Normann, J. Waldmann. Haigekassatoimkond — M. Wilberg, P. Hansen, K. Kook, kandidaat — K. Jüriado. Esindaja haigekassa juures — P. Hansen. Tulumaksukomisjon — F. Lepp, asem. K. Kook. Eesti Arsti toimkond — E. Saareste, A. Lüüs, W. Wadi, S. Raudsepp, V. Hiie. Tervishoiu Muuseumi nõukogu — A. Rammul, A. Lüüs, A. Paldrock, P. Hansen, R. Tamm, G. Kroll, A. Schulzenberg, V. Sumberg.

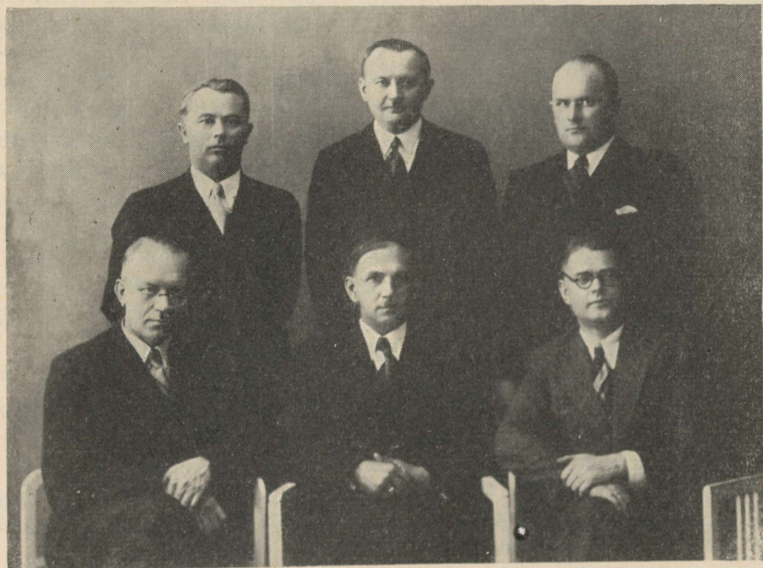
12. X 1932. V. Hiie asemele astub R. Sinka asjaajajaks-kirjatoimetajaks.

25. I 1933. Esimees — E. Saareste, abiesimees — P. Hansen, teaduslik kirjatoimetaja — J. Uudelt, asjaajaja-kirjatoimetaja — R. Sinka, laekur — K. Karask, ametita liige — A. Arrak. Kandidaadid — B. Jürgens, H. Sõber, A. Okas. Aukohus — H. Silbermann, R. Bernakoff, A. Pobol. Revisjonikomisjon — H. Silbermann, E. Lukk, A. Pobol. Raamatukogutoimkond — V. Sumberg, H. Normann, J. Waldmann. Haigekassakomisjon — P. Hansen, K. Jüriado, A. Kook; kandidaat A. Arrak. Esindaja haigekassa juures P. Hansen. Esindaja tulumaksukomisjonis — F. Lepp, asem. K. Kook. Eesti Arsti toimkond — E. Saareste, S. Lind, W. Wadi, S. Raudsepp, V. Hiie. Tervishoiu Muuseumi nõukogu — A. Rammul, A. Lüüs, A. Paldrock, P. Hansen, R. Tamm, G. Kroll, A. Schulzenberg, V. Sumberg.

24. I 1934. Esimees — E. Saareste, abiesimees — P. Hansen, teaduslik kirjatoimetaja — J. Uudelt, asjaajaja-kirjatoimetaja — R. Sinka, laekur — K. Karask, ametita liige — A. Arrak. Kandidaadid H. Sõber, S. Lind, A. Okas. Aukohus — H. Silbermann, A. Pobol, R. Bernakoff, kandidaat K. Kook, Revisjonikomisjon — H. Silbermann, E. Lukk, A. Pobol. Raamatukogutoimkond — V. Sumberg, H. Normann, J. Waldmann. Haigekassakomisjon — P. Hansen, K. Jüriado, K. Kook; kandidaat — A. Arrak. Esindaja haigekassa juures — P. Hansen. Esindaja tulumaksu komisjonis — F. Lepp, asem. K. Kook. Eesti Arsti toimkond — E. Saareste, S. Lind, W. Wadi, S. Raudsepp, V. Hiie. Tervishoiu Muuseumi nõukogu — A. Rammul, R. Sinka, A. Paldrock, P. Hansen, R. Tamm, G. Kroll, A. Schulzenberg, V. Sumberg.

9. I 1935. Esimees — E. Saareste, abiesimees — P. Hansen, teaduslik kirjatoimetaja — V. Hiie, asjaajaja-kirjatoimetaja — R. Sinka, laekur — K. Karask, ametita liige — A. Arrak; kandidaadid H. Sõber, S. Lind, A. Okas. Aukohus — H. Sil-

bermann, R. Bernakoff, A. Pobol. Revisjonikomisjon — H. Silbermann, E. Lukk, A. Pobol. Raamatukogutoimkond — V. Sumberg, H. Normann, J. Waldmann. Haigekassakomisjon — P. Hansen, K. Jüriado, K. Kook, kandidaat — A. Arrak. Esindaja haigekassa juures — P. Hansen. Esindaja tulumaksu komisjonis — F. Lepp, asem. K. Kook. Eesti Arsti toimkond — E. Saareste, S. Lind, W. Wadi, S. Raud-

Tartu Eesti Arstide Seltsi juhatus 1937.

I rida (vasemalt): A. Arrak — abiesimees, W. Wadi — esimees, R. Sinka — asjaajaja-kirjatoimetaja. II rida: K. Karask — laekur, P. Hansen — asjaajaja kutsealasse puutuvais asjus, V. Hiie — teaduslik kirjatoimetaja.

sepp, V. Hiie. Tervishoiu Muuseumi nõukogu — A. Rammul, R. Sinka, A. Paldrock, P. Hansen, R. Tamm, G. Kroll, A. Schulzenberg, V. Sumberg.

29. I 1936. Esimees — W. Wadi, abiesimees — A. Arrak, teaduslik kirjatoimetaja — V. Hiie, asjaajaja-kirjatoimetaja — R. Sinka, laekur — K. Karask, ametita liige — P. Hansen, kandidaadid — H. Sõber, A. Okas, S. Lind. Aukohus — H. Silbermann, R. Bernakoff, A. Pobol. Revisjonikomisjon — H. Silbermann, E. Lukk, A. Pobol. Raamatukogutoimkond —

V. Sumberg, H. Normann, J. Waldmann. Haigekassakomisjon — P. Hansen, K. Jüriado, K. Kook; kandidaat — A. Arrak. Esindaja haigekassa juures — P. Hansen. Esindaja tulumaksukomisjonis — F. Lepp, asem. K. Kook. Tervishoiu Muuseumi nõukogu — A. Rammul, R. Sinka, A. Paldrok, P. Hansen, R. Tamm, G. Kroll, A. Schulzenberg, V. Sumberg. Eesti Arsti toimkond — E. Saareste, S. Lind, W. Wadi, S. Raudsepp, V. Hiie.

27. I 1937. Esimees — W. Wadi, abiesimees A. Arrak, teaduslik kirjatoimetaja — V. Hiie, asjaajaja-kirjatoimetaja — R. Sinka, laekur — K. Karask, ametita liige — P. Hansen. Kandidaadid — H. Söber, A. Okas, S. Lind. Aukohus — H. Silbermann, R. Bernakoff, A. Pobol. Revisjonikomisjon — H. Silbermann, E. Lukk, A. Pobol. Raamatukogutoimkond — V. Sumberg, H. Normann, J. Waldmann. Haigekassakomisjon — P. Hansen, K. Jüriado, K. Kook, kandidaat A. Arrak. Esindaja haigekassa juures — P. Hansen. Esindaja tulumaksukomisjonis — F. Lepp, asem. K. Kook. Tervishoiu Muuseumi nõukogu — A. Rammul, R. Sinka, A. Paldrok, P. Hansen, R. Tamm, G. Kroll, A. Schulzenberg, V. Sumberg. Eesti Arsti toimkond — E. Saareste, S. Lind, W. Wadi, S. Raudsepp, V. Hiie.

Tartu Eesti Arstide
Seltsi pitser.

XXIV. Koosolekute ja koosolekuist osavõtjate arv.

Tartu Eesti Arstide Seltsis peetakse teaduslikke, asjaajamis-, erakorralisi asjaajamiskoosolekuid, iga-aastasi aasta-koosolekuid, peale selle veel eestseisuse koosolekuid.

Seltsi tegevuse algaastail liidetakse otstarbekohasuse mõttes teaduslikud koosolekud ametlike asjaajamiskoosolekuiga — järjekorralisiks koosolekuiks, mille esimeses osas toimuvad teaduslikud ettekanded, teises — ametlikus — osas käsitletakse seltsi asjaajamisega ja jooksva tööga ühenduses olevaid küsimusi. Tabelis 2 on asjaajamiskoosolekute hulka arvatud ka erakorralised ametlikud koosolekud.

Tabelist 1 on näha, et Põhja-Balti Arstideseltsi Tartu

Osakonnas on peetud 13. V 1918—27. VI 1919 üldse 9 koosolekut, neist üks teaduslik.

Tabelist 2 selgub, et Tartu Eesti Arstide Seltsis 1937 alguseni on peetud 186 teaduslikku ja 178 ametlikku koosolekut, viimaseist 130 teaduslike koosolekute ametliku asjaajamise osadena, 31 puht-asjaajamiskoosolekut ja 17 aastakoosolekut. Kokku üldkoosolekuid on peetud 234. Eestseisuse koosolekuid on olnud 252.

Tartu Eesti Arstide Seltsis on toimunud üldse kokku kõiki koosolekuid — 486. Kui siia juurde arvata Põhja-Balti Arstideseltsi Tartu Osakonna koosolekud, siis on Tartu Eesti Arstide Seltsi ümber koondunud arstkond pidanud kuni 1937. a. 495 koosolekut.

Osavõtt koosolekuist on olnud väga mitmesugune.

Tabel 1.

Põhja-Balti Arstideseltsi Tartu Osakonna koosolekute arv.

Aasta	Teadusl. koosolekud	Üldkoosolekud	Juhatuskoosolekud	Kokku
1918	1	3	2	6
1919	—	3	—	3
Kokku	1	6	2	9

Märkus: Asutamiskoosolek 13. V 1918. Viimane koosolek 27. VI 1919.

Tabel 2.

Üldkoosolekute ja teaduslike koosolekute arv 1919—1936.

Aasta	Järjekorral. teadusl. koosolekud			Aasta koosolekud	Eestseisuse koosolekud	Kokku
	Asjaajamisosa	Asjaajamisosata	Asjaajamiskoosolekud			
1919	—	—	2	—	6	8
1920	—	6	3	1	8	18
1921	—	10	10	1	13	34
1922	10	1	1	1	12	25

Aasta	Järjekorral. teadusl. koos- olekud			Aasta- koos- olekud	Eest- seisuse koos- olekud	Kokku
	Asja- ajamis- osaga	Asja- ajamis- osata	Asja- ajamis- koos- olekud			
1923	11	—	—	1	16	28
1924	11	—	—	1	13	25
1925	12	—	—	1	15	28
1926	10	3	1	1	22	37
1927	11	1	1	1	22	36
1928	11	1	1	1	13	27
1929	9	2	2	1	13	27
1930	10	—	3	1	16	30
1931	8	2	5	1	18	34
1932	6	3	1	1	10	21
1933	5	8	—	1	16	30
1934	5	7	—	1	13	26
1935	6	5	—	1	12	24
1936	5	7	1	1	14	28
Kokku	130	56	31	17	252	486
Ametlikud koosolekud	130		31	17	252	430

Märkus: Tartu Eesti Arstide Seltsi asutamiskoosolek 22. VII 1919. Avakoosolek 29. IX 1919.

1923—1931 (tab. 3) kõigub koosolekuist osavõtnud seltsi liikmete keskmine arv 23—29 vahel. Alates 1932 võtab seltsi tegevus hoogsama ilme — koosolekuist osavõtnute frekvents osutab märgatavat tõusu. Keskmine arv püsib siin 30—38 piires.

Aasta jooksul koosolekul käinute koguarv, sõltudes osalt koosolekute arvust, kõigub 276—503 vahel.

Nagu samast tabelist näha, käib seltsi koosolekuil — eeskätt teaduslikel — võrdlemisi rohkesti külalisi, peamiselt arstiteaduse üliõpilasi ja arste-mitteliikmeid. Keskmine külaliste arv koosoleku kohta kõigub 6—57 vahel. Suurimat külaliste arvu näitas 1931, millal esines ettekandega m-me dr. A. N o ê 1, kelle referaat plastika üle äratas suurt tähelepanu ja tõmbas kokku rohkesti asjasthuvitatuid.

Tabel 3.

Tartu Eesti Arstide Seltsi koosolekuist osavõtnute arv 1923—1936.

Aasta	Kogu aasta jooksul			Keskmiselt igal koosolekul	
	Liikmeid	Külalisi	Kokku	Liikmeid	Külalisi
1923	276	220	496	26	20
1924	298	187	485	28	17
1925	361	198	559	28	17
1926	308	241	549	24	19
1927	393	251	644	28	21
1928	401	113	514	29	9
1929	320	125	445	23	11
1930	368	62	430	26	6
1931	447	573	1020	28	57
1932	330	140	470	30	16
1933	457	228	685	30	18
1934	391	315	706	30	26
1935	458	258	716	38	23
1936	503	268	771	36	22

XXV. Teaduslikud ettekanded.

Teaduslike ettekannete loetelus on toodud erialade järgi jaotatult kõik seltsi 1920—1936 peetud ettekanded-referaadid, kasuistlikud ja lühemad teaduslikud teadaanded ja haigete demonstratsioonid.

Loetelu sisaldab 569 ettekannet, neist on referaate 291 (51%) ja demonstratsioone ja kasuistikat 278 (49%) — seega referaate ja demonstratsioone peagu võrdselt.

Ettekandeid on peagu kõigilt arstiteaduse distsipliinelt.

Kui vaadelda üksikute erialade osatähtsust, siis selgub, et rida alasid domineerib tunduvalt — need on peamiselt alad, mis arsti tegeluses tähtsusest on esiplaanil. Kõige rohkem on ettekandeid kirurgia alalt — 19% kõigist ettekandeist; järgnevalt — sisehaiguste alalt 14% ja kolmandal kohal olevaist — kõrva-, nina- ja kurguhaiguste, naha- ja suguhaiguste ja naistehaiguste aladelt on igalt 7%.

Erialade osatähtsus on teissugune, kui ettekandeid vaadelda nende laadi järgi. Selgub, et referaat-ettekandeid — enamasti ainult läbitöötatud teaduslikud tööd — on kõige roh-

kem sisehaiguste alalt; teisel kohal referaatide arvult on naha- ja suguhaigused ja kolmandal kohal — kirurgia.

Demonstratsioone ja kasuistlikke teadaandeid esitatakse kõige rohkem kirurgia alalt, sellele järgnevad sisehaigused ja kõrva-, nina- ja kurguhaigused.

Tabelis 4 on näha ettekannete arvu iga aasta kohta. Kõige väiksem ettekannete arv oli esimesel (1920) ja kõige suurem — viimasel (1936) tegevusaastal.

Refererijaist-tegevliikmeist paistab silma ettekannete rohkuselt kogu rida arstiteaduskonna õppejõude. Ettekandega on esinenud 94 seltsiliiget 510 ettekandega. Referentkülalisi on esinenud 37 isikut 52 ettekandega. Väliskülalisist on refererijana esinenud 11 isikut 15 ettekandega. Välismaalased-refererijad on pärit järgmistest maadest: Läti — 6 ettekannet, Prantsusmaa — 2 ettekannet, Soome, Leedu, Poola, Vene, Austria, Hollandi — igalt üks ettekanne.

Seltsi juhtivaks püüdeks on alati olnud — eriti hoolitseda teaduslike ettekannete eest, et sellega äratada rohkem huvi teadusliku töö viljelemisele. See on seltsi esimesi ülesandeid. Selle ülesande täitmisel on Tartu Eesti Arstide Selts soodsam olukorras kui ükski teine sõsarselts. Ülikool, eriti aga selle arstiteaduskond oma kliinikuiga ja instituudega aitab suuresti kaasa seltsi töö arendamisele.

Et rikastada ja mitmekesistada ettekandeõhtuid, on korraldatud ühiseid ettekandekoosolekuid teiste teaduslike ja arstiteaduslike seltsidega.

Tabel 4.

Ettekannete arv aastate järgi.

1920 — 12	1925 — 44	1929 — 27	1933 — 43
1921 — 18	1926 — 48	1930 — 32	1934 — 34
1922 — 28	1927 — 32	1931 — 47	1935 — 35
1923 — 23	1928 — 37	1932 — 20	1936 — 60
1924 — 31			

Teaduslikkude ettekannete loetelu.

[Sulgudes on märgendatud: esimesel kohal — ettekande liik (R — referaat, K — kasuistika või demonstratsioon); teisel kohal — ettekande aeg; kolmandal kohal — Eesti Arsti aastakäik (rooma number) ja lehekülj (araabia number^d), kus ettekanne leiab mainimist.]

Anatoomia ja histoloogia.

E. Aunap: Intraepitelial-näärmed nina limanahas. (R — 12. II 30 — IX/201.)

H. Kull: Verevoolu reguleerimisest artereis. (R — 16. XI 27 — VII/34.)

—: Rakkude kuju ja peenstruktuur tsütoloogia õpetamisel diapositiivide järele. (R — 28. X 30 — X/558.)

E. Loth — Varssav: Über Ziele und Wege der Weichteil-anthropologie. (R — 9. XII 31 — XI/592.)

E. Veinberg: Prantsusmaa osa anatoomiliste teaduste arendamises. (R — 15. V 35 — XV/902.)

Arstiteaduse ajalugu.

J. Blumberg: Persönliche Erinnerungen an Dr. Fr. R. Kreutzwald. (R — 11. X 22 — I/559.)

E. Fischer: Imeteod meditsiini alal. (R — 26. II 31 — XI/362.)

—: Mälestusi prints Aleksander Oldenburgist. (R — 12. X 32 — XII/261.)

—: Kolleeg M. Wilberg'i haigusest. (R — 9. XI 32 — XII/261.)

E. Jannsen: Isiklike mälestusi Karellist. (R — 28. IV 26 — V/275.)

U. Karell: Ernst v. Bergmann'i tähtsus kirurgia arengus. (R — 16. XII 36.)

—: Ernst v. Bergmann'i maali, tema kohta käivate dokumentide ja temaaegse operatsiooni laua demonst. (K — 16. XII 36.)

K. Konik: Lord Joseph Lister. (R — 6. IV 27 — VI/295.)

H. Koppel: Kaks mälestuspäeva. (R — 11. X 22 — I/559.)

F. Lepp: Tartu Eesti Arstide Seltsi saamisloost. (R — 13. II 35 — XV/899.)

A. Lüüs: Põhja-Balti Arstide Selts 1912—1918—1922. (R — 11. X 22 — I/559.)

—: Karelli elulugu ja tegevus. (R — 28. IV 26 — V/275.)

H. Normann: Katkend Tartu Ülikooli Arstiteaduskonna algtest. (R — 1. IV 25 — IV/255.)

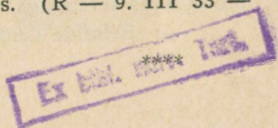
—: Märkusi rootsiaegsest Tartu ülikooli arstiteaduskonnast. (R — 11. XI 25 — XIV/380.)

—: F. R. Kreutzwaldi arsti eksameist. (R — 26. III 30 — IX/202.)

—: Disputatio Platonis et Aristotelis. (R — 15. IV 30 — IX/202.)

—: Meditsiinilist Faehlmann'i ja Kreutzwald'i kirjavahetuses. (R — 14. V 30 — IX/203.)

A. Paldrok: Max Joseph'i mälestuseks. (R — 9. III 33 — XIV/420.)

S. Talvik: Dr. Samson v. Himmelstjern, esimene riiklise arsti-teaduse professor Tartu ülikoolis. (R — 2. XI 21 — I/281.)

—: Laennec'i 100 a. surmapäeva puhul. (R — 3. XI 26 — VI/29.)

A. Valdes: 50-da teadusliku koosoleku puhul. (R — 11. II 25 — IV/216.)

Bakterioloogia.

E. Mill: Griptaud Tartus 1926. a. lõpul: bakterioloogiline uurimine. (R — 16. II 27 — VI/114.)

K. Schlossmann: Spirochaetosis icterohaemorrhagica. (R — 25. X 22 — I/559.)

—: Formaldehüüdi tekkimisest soolte mikroobide mõjul. (R — 7. V 24 — III/286.)

—: Uuemad andmed pahaloomuste kasvajate etioloogiast. (R — 30. IX 25 — IV/318.)

—: Eksperimentaalse leepa pilte. (K — 3. II 26 — V/153.)

—: Tuberkuloosibatsilli filtreeruvad vormid ja nende tähtsus tuberkuloosi patogeneesis. (R — 3. II 26 — V/154.)

—: Bronchopneumonaarsed spirohetoosid. (R — 22. IX 26 — V/391.)

—: Blastomükoosid. (R — 13. II 29 — VIII/448.)

—: Leepratekitaja kultiveerimisest. (R — 6. XI 29 — IX/72.)

—: Bakterioloogilisest fenomeenist pinnavetes ja selle tähtsusest epidemioloogias. (R — 25. II 32 — XII/202.)

—: Alumiste hingamisteede primaarsest ja sekundaarsest infektsioonist difteeria batsilliga. (R — 8. II 33 — XIV/248.)

Farmakoloogia.

P. F. Armand-Delille — Pariis: Prantsuse kooli tähtsaimaid medikatsioone: alkaloidid, kemoteraapia, opoteraapia, seerumid ja vaktsiinid. (R — 4. II 34 — XIV/816.)

G. Barkan: Filix-ravi küsimusele. (R — 14. XI 34 — XIV/822.)

—: Tooriumi kogunemisest kanelikul. (R — 23. I 35 — XV/896.)

—: A. Fraenkel'i strofantiinteraapia ja selle farmakoloogilised alused digitaalse uurimise alal. (R. — 27. II 35 — XV/899.)

G. Kingisepp: Maksa ravi mehhanismist. (R — 27. IX 33 — XIV/495.)

Fr. Kunau — Riia: Salvarsani film. (R — 13. III 29 — VIII/448.)

—: Vitamiinide ja eriti vigantooli uurimuste filmi demonstratsioon ühes seletusiga. (R — 25. III 31 — XI/506.)

—: Filmide demonstratsioon. (R — 29. XI 33 — XIV/498.)

E. Käer: Mõningad andmed mudavannide mõjust. (R — 20. X 26 — VI/28.)

—: Fosforkalamaksaõli farmakoloogiast. (K — 13. IV 32 — XII/205.)

W. Wadi: Uurimistest kofeiini toimimisest konnanaha membraani ja vere punaliblede läbilaskuvuse peale. (R — 22. X 24 — IV/59.)

Forensiline meditsiin.

A. Ibrus: Kaks surmavat õnnetusjuhtu o. ü. „Palu“ veskis. (R — 17. III 26 — V/274.)

K. Lellep: Joobnud seisundi forensiline hinnang. (R — 7. X 31 — XI/589.)

H. Madisson ja K. Toomingas: Kas tapmine või enesetapmine? (R — 28. II 23 — II/167.)

H. Madisson: Mõned märkused lahkamistehnika kohta. (R — 25. III 25 — IV/220.)

—: Eestlaste ajukaalust. (R — 29. IV 25 — IV/257.)

—: Alfred Oinatski kuritegevusest ja soo küsimusest. (R — 11. III 31 — XI/505.)

—: Arsti kriminaalseaduslikust vastutusest operatiivse ravi korral ja sigitusvõimetuks tegemise eest eugeenilise indikatsiooni alusel. (R — 14. III 34 — XIV/817.)

G. Rooks: Füsostigmiinmürgistuse surmav juht. (R — 3. XI 26 — VI/29.)

—: Vere isoaglutinatsioon-reaktsioon vastsündinuil ja nende emadel. (R — 11. II 31 — XI/192.)

—: Tegutsemisvõimest pealaskude puhul. (R — 9. XI 32 — XII/261.)

—: Mõnda muutusist leelismürgistuste puhul. (R — 9. III 33 — XIV/421.)

—: Vastutus-, protsessi- ja karistuskandmise võimest. (R — 9. X 35.)

S. Talvik: Kohtuarstiline ekspertiis Eestis praegu maksvate määruste järele. (R — 10. V 22 — I/558.)

—: Kohtulikust arstiteadusest Saksamaa ja Austria ülikoolides. (R — 22. XI 22 — I/561.)

—: Kohtuarstilise tööala korraldamisest Eestis. (R — 28. X 25 — IV/377.)

—: Erandline sisselaske avaus pealuus. (R — 14. IV 26 — V/274.)

—: Abort kohtuarstilisest seisukohast. (R — 16. III 27 — VI/121.)

—: Elektrivigastused. (R — 7. XII 27 — VII/34.)

—: „Heliose“ plahvatuskatastroof kohtuarstilisest seisukohast. (R — 8. II 28 — VII/217.)

H. Viinapuu: Arstisaladus, arsti ja kohtuvõimude vahekorrist. (R — 22. II 28 — VII/218.)

Füsioloogia.

L. Adamberg: Korrapäratu jooksuaeg ovaariumi transplanteerimisel. (R — 17. II 26 — V/188.)

A. Fleisch: Neuere Resultate der Vitaminforschung. (R — 30. III 27 — VI/295.)

—: Grundbegriffe der Wasserstoffionenkonzentration. (R — 21. III 28 — VII/219.)

—: Demonstr. des Pulszeitschreibers. (R — 26. XI 30 — X/559.)

V. Lindeberg: Tüümektomia tagajärgedest loomadel. (R — 27. II 24 — III/284.)

A. Lipschütz: Neue Beobachtungen über experimentellen Hermaphroditismus. (R — 26. III 24 — III/285.)

—: Ovarielle Dynamik auf experimenteller Grundlage. (R — 17. II 26 — V/189.)

Y. Reenpää: Über die Grundlagen des exakten Experimentes im Lichte der Sinnesphysiologie. (R — 12. XI 35.)

H. Richter: Grundlegendes über die Schwellenreiztherapie vom allgemein biologischen Standpunkte aus. (R — 27. IV 32 — XII/207.)

I. Sibul: Histamiini suhtumisest kopsu. (R — 10. IV 35 — XV/902.)

—: Süsihape-ravi füsioloogilised alused. (R — 11. XII 35.)

M. Tiitsõ: Uuemat lihaste füsioloogiast. (R — 9. III 32 — XII/204.)

—: Eksperimentaalne uurimus hingamisfrekventsist. (R — 12. IV 33 — XIV/492.)

—: Uuemaid saavutisi vitamiinide uurimusest. (R — 14. III 34 — XIV/817.)

—: Respiratoorse arütmia põhjusist. (R — 27. II 35 — XV/900.)

—: Südame autonoomsest kronotroopiast. (R — 9. XII 26.)

V. Üprus: Intrarenaalse ovaariumi transplantatsiooniga isaste meresigade demonstratsioon. (R — 17. II 26 — V/188.)

Hügieen ja sport.

B. Jürgens: Kehalise kasvatus küsimusest meie koolides. (R — 11. XII 29 — IX/119.)

H. Madisson: Joogivee nõu koolidele. (K — 9. IV 24 — III/285.)

A. Rammul: Töövõime kaotuse hindamise tabel. Kavandi põhimõtetega tutvustamine. (R — 9. IV 24 — III/286.)

E. Saarest: Kõrvahaigused ja kuulmishäired Tartu koolilastel. (R — 5. XI 24 — IV/59.)

V. Sumburg: Tervishoiu-museumide tegevus ja korraldus välismail. (R — 19. XI 24 — IV/61.)

—: Muljeid Rahvusvahelisest tervishoiu näitusest Dresdenis. (R — 10. XII 30 — X/560.)

W. Wadi: Kooliarstilised uurimised Tartu linna koolide ja nende antropoloogilisest ja hügieenilisest tähtsusest. (R — 8. X 24 — IV/57.)

—: Kliinilised uurimused keskmaa jooksude puhul. (R — 14. X 25 — IV/349.)

J. Vilms: Süda ja sport. (R — 21. V 24 — III/287.)

—: Eksperimentaalne uurimus keha soojuse tõusu üle sportliste harjutuste puhul. (R — 19. XI 24 — IV/60.)

Kirurgia ja ortopeedia.

V. Hiie: Ussjätke-põletiku 1000 juhu ravimise tulemused. (R — 28. XI 28 — VIII/36.)

—: Postoperatiivsest surmavast kopsuarteri-emboliast. (R — 14. V 30 — IX/203.)

—: Pulsu ajakirjutajaga valmistatud pulsikõverad. (K — 26. XI 30 — X/560.)

—: Dshanelidze meetodiga kohaldatud puusaliigese nihestuse juht. (K — 22. IV 31 — XI/507.)

—: Steriilselt töötamise tarvidusest ja võimalusist suuõõnes. (R — 24. X 34 — XIV/821.)

—: Alalõua osteomüeliidi juht. (K — 11. XI 36.)

—: Alalõua kartsinoomi juht. (K — 11. XI 36.)

V. Huik: Plastiline operatsioon lapsel põletusarmide puhul. (K — 5. X 27 — VII/31.)

—: Kohaldatud küünarliigese vana nihestus. (K — 16. XI 27 — VII/34.)

V. Huik ja J. Riives: Kolju (pealuu) purustuse juht (os parietale). (K — 7. III 28 — VII/218.)

V. Huik: Läbilõigatud sõrmekõõluste ühendamine. (K — 28. XI 28 — VIII/36.)

B. Jürgens: Iileus ja appenditsiit. (R — 24. X 23 — III/67.)

—: Eksperimentaalne okklusion. (R — 6. V 25 — IV/258.)

—: Kaasasündinud komppöia (pes varus) varasest ravist. (R — 11. IV 28 — VII/219.)

—: Põlveliigese meniskide vigastusist ja nende ravist. (R — 25. IV 28 — VII/219.)

- : Komppöid. (K — 24. X 28 — VIII/35.)
  - : Öllaliigese tuberkuloosi juht. (K — 16. IV 29 — VIII/449.)
  - : Hallux varus. (K — 25. IX 29 — IX/69.)
  - : Demonstratsioon. (K — 26. XI 30 — X/558.)
  - : Kompjala juht. (K — 25. XI 31 — XI/591.)
  - : Kaasasündinud kompjalg. (K — 25. XI 31 — XI/591.)
  - : Puusaliigese tbk. kontraktuuri ortopeediliselt parandatud juht. (K — 25. IV 34 — XIV/818.)
  - : Põlveliigese meniskuse vigastuse juht. (K — 11. III 36.)
  - : Lampjalgsuse juht. (K — 22. IV 36.)
  - : Mõnda luu- ja liigete tuberkuloosist. (R — 22. IV 36.)
  - : Ravitulemused kodarluumurdude puhul. (R — 16. XII 36.)
  - : Puusaliigese kongenitaalse luksatsiooni juht. (K — 16. XII 36.)
- H. Jürgenson: Basedowi tõve operatiivne arstimine hospital-haavakliiniku materjali põhjal (a. 1921—1924). (R — 25. III 25 — IV/222.)
- U. K a r e l l: Actinomycosis'e juht. (K — 26. IV 22 — I/557.)
- : a) Luxatio artic. cubiti poster. b) Myositis ossificans progressiva. (K — 18. IV 23 — II/298.)
  - : a) Selgroo XII lüli keha murru ja b) Akerlandi diafragma juhud. (K — 17. XI 26 — VI/29.)
  - : Röntgeni-ülesvõttusid puusanapa murrust ning puusaliigese väljanihkest (luxatio). (K — 15. XII 26 — VI/30.)
  - : Keelekartsinoomi juht, opereeritud diatermia abil. (K — 7. III 28 — VII/218.)
  - : Rinnaäärme kartsinoomi juht. (K — 16. IV 29 — VIII/449.)
  - : Vaba umbsoole tõttu tekkinud iileus. (K — 26. II 30 — IX/201.)
  - : Korduvalt opereeritud iileuse juht. (K — 26. III 30 — IX/202.)
  - : Põrna sarkoomi juht 19-aastaselt tütarlapsel. (K — 11. II 31 — XI/190.)
  - : Fibrosarcoma testis. (K — 11. II 31 — XI/190.)
  - : Põrna sarkoom. (K — 26. II 31 — XI/361.)
  - : Ca. ventriculi. (K — 26. II 31 — XI/361.)
  - : Ca. ventriculi ex ulcere juht. (K — 26. II 31 — XI/362.)
  - : Mucocoele sinus frontalis juht. (K — 22. IV 31 — XI/506.)
  - : Ca. maxillae juht. (K — 22. IV 31 — XI/506.)
  - : Encephalo-meningocoele occipitalis'e juht. (K — 25. XI 31 — XI/591.)
  - : Melanoomi juht. (K — 13. IV 32 — XII/205.)

- : Opereeritud õla sarkoomi juht. (K — 22. XI 33 — XIV/497.)
 —: Neeru ülemise osa hiigelkasvaja juht. (K — 12. XI 35.)
 —: Rektumi tuumori juht iseärasusiga geneesi poolest. (K — 12. II 36.)
 —: Kusepõie ektoopia juht. (K — 22. IV 36.)
 —: Ektoopia operatsioon (kinofilm). (K — 22. IV 36.)
 —: Sarcoma mammae operatsioon (kinofilm). (K — 22. IV 36.)
 —: Epispadia juht. (K — 7. X 36.)
 —: Opereeritud tsüsti makroskoopiline preparaat. (K — 21. X 36.)
 K. K o n i k: Plõksuva puusa üle (schnellende Hüfte). (K — 23. III 20 — I/56.)
 —: Märkused appendicitis'e üle. (R — 21. X 20 — I/57.)
 —: Sapiteede kivahaigus. (R — 9. XII 20 — I/57.)
 —: Osteomyelitis cap. femuris juht. (K — 1. VI 21 — I/220.)
 —: Fascia vaba transplantatsiooni juht. (K — 18. I 22 — I/518.)
 —: a) Cholecystektomia juht. b) Liigese empüem. (K — 28. II 23 — II/166.)
 —: a) Struma juht. b) Castropexia-Perthes'i järele. c) Coxitis tbc. (K — 14. III 23 — II/168.)
 K. K o n i k ja A. V a l d e s: Stenosis pylori juht. (R — 24. X 23 — III/67.)
 K. K o n i k: a) Ulcus ventriculi (anatom. prep.). b) Carcinoma ventriculi (anatom. prep.). c) Sapipõis. (K — 22. X 24 — IV/58.)
 —: Lig. cruciatum'i ruptuuri juht. (K — 7. III 28 — VII/218.)
 —: Jehu-Brunner'i narkoosi aparaat. (K — 7. III 28 — VII/219.)
 —: Maoresektiooni juht. (K — 26. XI 30 — X/558.)
 —: Luxatio habitualis humeri operatiivne ravi. (K — 22. IV 31 — XI/506.)
 —: Vasema õlaliigese luksatsioon. (K — 1. XI 31 — XI/589.)
 —: Seebikivivee joomise hilistagajärjed. (K — 1. XI 31 — XI/589.)
 V l. K u z m a — Kaunas: Sapikivihaiguse ja tema kirurgilise ravi küsimusele. (R — 25. XI 36.)
 F. L e e s i k: Selgroo murru juht. (K — 26. XI 30 — X/558.)
 A. L i n k b e r g: Hemorraagiline diatees ja selle kirurgiline ravi. (R — 26. III 30 — IX/202.)
 —: Vasograafia kliiniline tähtsus. (R — 28. X 30 — X/558.)
 —: Demonstratsioon. (K — 26. XI 30 — X/558.)
 —: Haigete demonstratsioon. (K — 10. XII 30 — X/560.)
 —: Vaagna spontaanne murd luuese alusel. (K — 11. II 31 — XI/190.)

- : Kүүnarliigese nikastuse juht. (K — 11. II 31 — XI/190.)
- : II Haavakliinikus 1. I 30 — 20. IV 31 tehtud mao resektsioonest. (R — 22. IV 31 — XI/507.)
- : Aktinomükoosi juht. (K — 1. XI 31 — XI/590.)
- : Komplitseeritud fraktuuri juht. (K — 1. XI 31 — XI/590.)
- : Carpus'e tuberkuloosi juht. (K — 1. XI 31 — XI/590.)
- : Rinnavähi metastaasi juht trochanter maior'is. (K — 12. II 36.)
- : Teratoomi juht. (K — 25. III 36.)
- : Hobuseraua-neeru juht. (K — 25. III 36.)
- : Söögitoru striktuur seebikivilahuse joomise tagajärjel. (K — 21. X 36.)
- : Ulcus pepticum jejuni juht 9 a. peale gastroenterostomia retroc. post. (K — 21. X 36.)
- : Põse naevus'e juht. (K — 9. XII 36.)
- : Hundikurgu ja jäneseemoka juht. (K — 9. XII 36.)
- : Hundikurgu juht. (K — 9. XII 36.)
- : Melanomi juht. (K — 16. XII 36.)
- A. Meerits: Eksperimentaalne maohaavandi uurimus cinchopen'i sisse söötmisel. (R — 25. IV 34 — XIV/819.)
- A. Noël — Pariis: Esteetilise kirurgia praegusaja seisund ja selle sotsiaalne tähtsus. (R — 11. XI 31 — XI/591.)
- H. Perker: Pageti haiguse juht. (K — 26. IV 22 — I/557.)
- A. Põbol: Ühe tracheoplastika juht. (K — 19. X 21 — I/279.)
- : Aju haave. (K — 13. III 24 — III/284.)
- : Osteosarcoma thoracis operatiivne arstimine. (K — 25. III 25 — IV/220.)
- : Kolelitiaasi operatiivne arstimine hospitaal-haavakliiniku materjali põhjal (a. 1921—1924). (R — 1. IV 25 — IV/255.)
- K. Prima: Prostatectomia suprapubica. (K — 19. X 21 — I/279.)
- : Dolor mesenterialis appendicitis'e sümptomatoloogias. (R — 22. III 22 — I/519.)
- J. Prisko: Ülemise lõualuu vähjahaiguse juht. (K — 2. XI 21 — I/281.)
- L. Puusepp: Vähi iseeneselikust paranemisest (dr. de Martel'i ettekande põhjal Pariisi Kirurgide Seltsis). (R — 13. II 35 — XV/899.)
- V. Põkk: Genu recurvatum bilat. (K — 21. X 36.)
- A. Rosenfeld: a) Megalocolon'i resektsioon. b) Carcinoma caeci preparaat. (K — 19. X 21 — I/280.)
- J. Sõrra: Parema munandi pahaloomuse kasvaja juht. (K — 1. XI 31 — XI/590.)

- : Andmeid teetanuse profülaktikast ja ravist I Haavakliinikus 10. a. jooksul. (R — 11. X 33 — XIV/496.)
- : Kõhuõõne tuumori juht. (K — 11. XII 35.)
- : Ulcus pepticum penetrans'i juht. (K — 11. XII 35.)

Kõrva-, nina- ja kurguhaigused.

- O. Bekmann: Demonstreerib kõrva tuberkuloosi juhtu. (K — 6. X 26 — V/392.)
- H. Dreybladt: Tracheotomia praktilise arsti seisukohast. (R — 29. IV 25 — IV/256.)
- K. Grin: Carcinoma laryngis. (K — 22. II 33 — XIV/417.)
- O. Kramann: Täheldusi Prantsuse oto-rino-larüngoloogia kliinikust. (R — 15. V 35 — XV/902.)
- P. Põdder: Kurgu luupuse juht. (K — 17. III 26 — V/274.)
- E. Saarest: Ilanaha luupuse juht ülemistes hingamisteedes. (K — 4. II 21 — I/217.)
- : Nina endoteliom. (K — 28. II 23 — II/167.)
- : Diffuusne seroosne labürintiit. (K — 29. IV 25 — IV/256.)
- : Kõrvahaiguste endokraniaalsetest komplikatsioonidest. (R — 29. IV 25 — IV/256.)
- : Fonastenia juht. (K — 11. XI 25 — IV/379.)
- : Kõrituberkuloosi diagnoosist ja ravimisest. (R — 3. II 26 — V/153.)
- : Paranenud mädalabürintiidi ja leptomeningiidi juht. (K — 6. X 26 — V/392.)
- : a) Totaalselt larüngektomeeritud haige ja b) ninasarkoomi haige peale radikaalset operatsiooni (Moure'i järele). (K — 17. XI 26 — VI/29.)
- : Gripikomplikatsioonid kõrvades. (R — 16. II 27 — VI/114.)
- : Kahe larüngektomeeritud haige demonstratsioon. (K — 27. IV 27 — VI/295.)
- : Raskendatud décanulement tracheotomeeritud lastel. (R — 5. X 27 — VII/32.)
- : Ülemiste hingamisteede kartsinoomi ravimise tulemusist. (R — 7. XII 27 — VII/34.)
- : Ülevaade 1927. a. vältel nähtud pea erüsiipelite üle. (K — 22. II 28 — VII/217.)
- : Parema häälepaela kartsinoom, paranenud peale häälepaela eksstirpatsiooni larüngo-fissuuri teel. (K — 7. III 28 — VII/218.)
- : Larüngektomia. (K — 28. XI 28 — VIII/35.)
- : Tracheotomia kõriluuese puhul. (K — 28. XI 28 — VIII/36.)
- : Deformeerunud nina. (K — 28. XI 28 — VIII/36.)
- : Rübinina plastiline operatsioon. (K — 28. XI 28 — VIII/36.)

- : Nina plastilistest operatsioonest. (R — 16. IV 29 — VIII/449.)
- : Iseloomustavaid jooni 1929. a. griepideemia komplikatsioonest kõrva-, nina- ja kurgupiirkonnas. (R — 8. V 29 — VIII/450.)
- : Sadulnina operatiivne parandamine. (K — 25. IX 29 — IX/70.)
- : a) Ninanaha vähi juht, mis opereeritud ja haav plastiliselt kaetud, b) kasuistiline teadaanne üheajalisest kõri vähi ja tuberkuloosi juhust. (K — 12. XI 30 — X/558.)
- : Kolme opereeritud haige demonstratsioon. (K — 26. XI 30 — X/558.)
- : Kõri tuberkuloosi ja kartsinoomi kombineeritud juht. (K — 11. III 32 — XI/504.)
- : Larüngektomeeritud haiged (3), mis operatiivse tehnika iseärasuse suhtes huvitavad. (K — 11. III 31 — XI/504.)
- : Sin front. kasvaja. (K — 1. XI 31 — XI/390.)
- : Nina vähk. (K — 25. XI 31 — XI/591.)
- : Rinoplastika juht. (K — 12. IV 33 — XIV/492.)
- : Larynx'i vähk 23-a. noormehel. (K — 9. X 35.)
- : Gripi vältel ettetulnud varase kiire kuluga otogeense meningiidi juht. (K — 12. II 36.)
- : Paranenud otogeense meningiidi juht. (K — 12. II 36.)
- : Nina plastilised operatsioonid. (K — 25. III 36.)
- E. Treiberg: Söögitoru põletusstriktuuride ravist. (R — 22. II 28 — VII/217.)

Naha- ja suguhaigused.

- A. Ast: Autovaktsiini mõju üle stafülokokkus aureus'est tingitud nahahaiguse juhusel. (R — 5. XII 23 — III/71.)
- E. Fischer: Demonstreerib furunkulite ravimismeetodit. (K — 25. XI 25 — V/29.)
- P. Hansen: Süüfilise ravimisest eksperimentaalse malariaga. (R — 6. V 25 — IV/257.)
- : Naha tuberkuloosi ravimine sanocrysin'iga. (R — 30. IX 25 — IV/319.)
- : Sanokrüsiniga ravitud nahatuberkuloosi (Boeck'i sarkoidi) juht. (K — 28. X 25 — IV/377.)
- P. Hansen ja A. Valdes: Nahatuberkuloosi ja kartsinoomi differentsiaalsest diagnoosist. (R — 25. XI 25 — V/30.)
- P. Hansen: Nahahaiguste ravimisest omavere süstimisega. (R — 2. II 27 — VI/113.)
- J. Imelik: Süüfilise arstimisest bismutiga. (R — 14. III 23 — II/169.)

K. Jüriado: Alopecia totalis'e juht. (K — 13. II 24 — III/282.)

K. Karask: Spetsiifilise vaktsiini tarvitamisest naise gonorröa puhul. (R — 28. II 34 — XIV/817.)

—: Naiste kroonilise gonorröa diagnoosimisest. (R — 12. XII 34 — XIV/823.)

—: Naiste gonorröa ravist eksperimentaalse malaariaga. (R — 25. III 36.)

G. Kornel: Mycosis fungoides. (K — 19. XI 24 — IV/59.)

—: Lubiraia juht. (K — 16. III 27 — VI/115.)

—: Kaasasündinud soomustõbi (ichthyosis congenita tarda s. serpentina). (K — 10. X 28 — VIII/34.)

E. Koschemäkin: Lichen chronicus simplex'i juht. (K — 5. XII 23 — III/71.)

F. Lepp: Naha püogeensete infektsioonide ravimisest. (R — 25. XI 25 — V/30.)

—: Autovaktsiiniga ravitud acne vulgaris'e juht. (K — 28. IV 26 — V/274.)

A. Lind-Lik: Süsihappe-lumega ravitsemise tagajärgede üle 13 pidalitõbise juures. (R — 5. XII 23 — III/69.)

L. Naumov-Golubov: Leeprahaige. (K — 22. II 28 — VII/217.)

A. Paldrock: Leepra ravitsemisest söehappe lumega. (R — 20. IX 22 — I/559.)

—: Uus leepra ravitsemismeetod. (R — 11. X 22 — I/559.)

—: Pityriasis rubra ja psoriasis vulgaris. (K — 8. XI 22 — I/560.)

—: Vajumisreaktsioonist. (R — 11. II 25 — IV/217.)

—: Demonstr. kaks tervistunud leepra juhtu. (K — 14. X 25 — IV/347.)

—: Leepra tekitaja keemiast. (R — 3. III 26 — V/271.)

—: Demonstr. haiget. kiirelt paranenud gumma exulcerans'iga.

(K — 16. III 27 — VI/115.)

—: Mõnda leeprast Eestis. (R — 10. X 28 — VIII/34.)

—: Veregruppide leeprahaigeil. (R — 13. II 29 — VIII/448.)

—: Carcinoma planocellulare cutis. (K — 27. IV 32 — XII/207.)

—: Leepra laiaulatusline vähenemine Põhja-Eestis. (R — 8. II 33 — XIV/248.)

A. Paldrock ja A. Pooman: Trypanblau kubelreaktsioon pidalitõbisel. (R — 27. IX 33 — XIV/495.)

A. Paldrock: Muljeid IX Rahvusvahelisest Dermatoloogide Kongressist Budapestis. (R — 27. XI 35.)

A. Pooman: Valgeliblede valemid ja võrdlevaid andmeid psoriaasi kohta Eestis. (R — 9. III 33 — XIV/420.)

- : Natriumtiosulfaadi toimest leepra tekitajaisse. (R — 13. XII 33 — XIV/499.)
- : Teadmusi mõningaist lestalisist. (R — 12. XII 34 — XIV/823.)
- : Lihtne meetod leepratekitajate ja tbk.-batsillide värvimiseks. (R — 27. XI 35.)
- A. R ä n g e l: Lleepra arstimisest sanokrüsiiniga. (R — 17. XI 26 — VI/29.)
- J. V i l m s: Suguhaiguste vastu võitlemine seaduseandmise teel. (R — 9. XII 20 — I/217.)
- : Uus gonorröa ärahoide vahend. (R — 13. II 24 — III/282.)

N a i s t e h a i g u s e d.

- A. G e n s s — Moskva: Abordi vabadus ja selle vastu võitluse organiseerimine Nõuk. Venes. (R — 7. X 29 — IX/70.)
- R. K l e i t s m a n: Varase raskejalgsuse määramine. (R — 14. XI 23 — III/69.)
- : Haige demonstr. (K — 11. II 25 — IV/217.)
- : Iileus lapsevoodis. (K — 28. X 25 — IV/377.)
- : Nais-suguelundite vigastusest sub coitu. (R — 17. III 26 — V/274.)
- : Emakavälise raseduse preparaat. (K — 15. XII 26 — VI/30.)
- : Statistilisi andmeid aborti kohta Eestis. (R — 16. III 27 — VI/128.)
- : Gripp rasedail ja sünnitajail. (R — 26. II 30 — IX/202.)
- : 1) Placenta praevia juht, kus spontaanne sünnitus toimus läbi placenta; 2) graviditas ectopica juht isthmus tubae's. (K — 12. XI 30 — X/558.)
- : Raseduse juht virgo intacta'l. (K — 11. III 31 — XI/504.)
- : Üheaajaline emakasisese ja -välise raseduse juht. (K — 11. III 31 — XI/504.)
- : Hüsterosalpingograafiast. (R — 10. II 32 — XII/202.)
- : Primaarse tupevähi juht. (K — 12. IV 33 — XIV/491.)
- : Lithopaedion'i juht. (K — 12. IV 33 — XIV/491.)
- : Endometriosi juht tupes ja nabas. (K — 12. IV 33 — XIV/492.)
- : Gravidit. interstitial. juht. (K — 28. II 34 — XIV/816.)
- : Sarkooma uteri. (K — 28. II 34 — XIV/816.)
- Zondek'i ja Aschheim'i raseduse reaktsiooni modifikatsioon. (R — 28. II 34 — XIV/817.)
- : Kunsttehisliku tupe moodustamisest. (K — 10. X 34 — XIV/821.)
- : Mehestavaist munasarja kasvajaist. (R — 12. II 36.)

- : Emaka sarkoomi juht. (K — 26. II 36.)
- : Emakavälise raseduse juht. (K — 26. II 36.)
- : Granuloosarakk-tuumori 2 juhtu. (K — 11. XI 37.)
- K. Kook: Interstitsiaalse raseduse juht. (K — 23. I 35 — XV/897.)
- : Munasarja verejooksu juht. (K — 13. II 35 — XV/899.)
- V. Krull: Ichtyosis congenita. (K — 24. X 23 — III/67.)
- O. Leesik: Liignibuse (polythelia) ja erüsipeli juht. (K — 14. X 25 — IV/346.)
- H. Madisson: Menarhest eestlastel. (R — 20. X 26 — VI/28.)
- J. Miländer: Patoloogilisi preparaate uteruse raskejalgsuse üle. (K — 20. IX 22 — I/559.)
- : 1) Chondrodystrophia foetalis, 2) graviditas tubaria, 3) sarcoma ovarii et uteri, 4) carcinoma uteri papillare. (K — 14. II 23 — II/166.)
- : a) Chorionepithelioma malignum, b) monstrum fissura ventriculi, c) raskejalgsus väljaspool emakat. (K — 28. III 23 — II/169.)
- : Vagina artificialis. (K — 11. III 25 — IV/218.)
- : Kaasasündinud tupepuude plastilised operatsioonid. (R — 25. III 25 — IV/220.)
- : Ichthyosis congenita juht. (K — 2. III 27 — VI/114.)
- : Abordi tagajärgedest ja mõjust naise tervisesse ja kriminaal-abordi küsimusest. (R — 16. III 27 — VI/115.)
- : Chorionepithelioma preparaat. (K — 16. XI 27 — VII/34.)
- : Uuemad vaated lõikesünnitusele. (R — 10. II 32 — XII/200.)
- A. Sossi: Abortide arvu suurenemine ülikooli Naistekliinikus viimastel aastatel. (R — 17. III 20 — I/56.)
- : Harva ettetulev kõhuruumi ja põie vigastus kunstliku sünnitusabi andmise puhul. (K — 21. X 20 — I/57.)
- A. Tamm: Mõningaid täheldusi Pariisi ja Berliini ülikoolide naistekliinikuist. (R — 11. XI 36.)

Nakkushaigused.

- A. Arrak: Bang'i infektsiooni juht. (K — 15. X 30 — X/557.)
- E. Fischer: Scarletina ja diphtheria prophylaxise küsimus. (R — 8. II 22 — I/518.)
- : Mõtteid tänavuse tüüfuse levimise põhjustist. (R — 9. XI 32 — XII/261.)
- : Gripi juht difteeria batsillidega rögas. (K — 11. III 36.)
- F. Grant: Bang'i infekts. haiguslugu. (K — 15. X 30 — X/557.)

- P. Hansen: Marutõve vastu võitlemisest Eestis. (R — 6. XI 29 — IX/72.)
- N. Kilik: Sarlakite liikumisest Tartus käesoleval aastal ja mõnda selle haiguse arstimisest. (R — 17. XI 26 — VI/30.)
- G. Kroll: Statistilised andmed Tartu linna kohta (dysenteria). (R — 7. X 20 — I/57.)
- F. Laja: Marutõve esinemine loomade suhtes Eestis. (R — 6. XI 29 — IX/72.)
- F. Lepp: Taudilugu, haiguse käik ja arstimine Tartu linna Haigemajas (dysenteria). (R — 7. X 20 — I/57.)
- : Difteriidi seerumiga ravitsetud antrax'i juht. (K — 1. VI 21 — I/219.)
- : Uuemad andmed sarlakite ja leetrite etioloogia ja terapia üle. (R — 9. IV 24 — III/285.)
- : Herpes zoster ja tuulerõuged. (K — 11. III 25 — IV/218.)
- : Gripihaud Tartus 1926. a. lõpul: kliiniline ülevaade. (R — 16. II 27 — VI/114.)
- : Läkakõha ravist. (K — 22. II 28 — VII/217.)
- : Sarlakid ja selle ravist Tartu linna Nakkushaiglas. (K — 26. II 30 — IX/201.)
- : Varane seerumtõve juht. (K — 26. III 30 — IX/202.)
- : Peale difteeriat tekkinud pareesidest ja difteeria ravi põhimõttest. (K — 11. II 31 — XI/190.)
- : Tüüfusest ja selle tüsistustest. (K — 8. II 33 — XIV/249.)
- : Difteeria üldisest iseloomust, surmapõhjustest ja kogemustest ravi alal. (R — 22. III 33 — XIV/491.)
- : Surma juhud difteerialise müokardiidi järel. (K — 11. X 33 — XIV/495.)
- : Leetrite profülaktikast. (R — 12. XII 33 — XIV/823.)
- : Tüüfuse komplikatsioonina tekkinud naha ja nahaaluse koe tihkestumine ühes selle liitumisega allolevate lihaste külge. (K — 10. IV 35 — XV/902.)
- : Kurgu difteeria juht. (K — 11. XII 35.)
- A. Liin: Punase värvi mõjust raskete rõugete pääle. (R — 18. I 22 — I/518.)
- S. Lind: Tüüfuse epideemiast Tartus sügisel 1932. a. (R — 8. II 33 — XIV/249.)
- : Kõhutüüfus Tartus 1934. a. ja 1935. a. (R — 13. V 36.)
- E. Luuk: Statistilised andmed Tartu maakonna kohta (dysenteria). (R — 7. X 20 — I/57.)
- H. Mõttus: Statistilised andmed kõhutõve üle Eestis. (R — 7. X 20 — I/56.)
- A. Põbol: Bang'i infekts. juht. (K — 15. X 30 — X/557.)

Tartu Eesti Arstide Seltsi liikmete omavaheline koosviibimine „Vanemuise“ väikeses saalis 5. mail 1926 peale Philipp Karell'i mälestuskoosolekut.

I rida (vasemalt): V. Lindenberg, H. Silbermann, S. Talvik, A. Lüüs, E. Jannsen, A. Paldrock, A. Valdes, L. Puusepp, M. Valdes, G. Kroll. II rida: R. Kleitsman, W. Wadi, E. Saareste, J. Haldre (Grünthal), O. Kuriks, N. Kilk, L. Mahlstein-Männik, O. Madisson, H. Madisson, E. Fischer, K. Schlossmann, J. Uudelt. III rida: E. Teder, M. Linnaks, B. Jürgens, A. Liller, H. Söber, H. Lill, P. Hansen, R. Peterhoff. IV rida: S. Lind, E. Veinberg, A. Otsing, G. Kornel, J. Rives, H. Jürgenson, K. Jüriado.

K. Schlossmann: Bang'i infektsioonist mujal ja Eestis. (R — 15. X 30 — X/557.)

A. Trusa: Statistilised andmed Tartu Sõjaväe Haigemaja üle (dysenteria). (R — 7. X 20 — I/57.)

Närvahaigused.

O. Kramann: Mõlemapoolse m. posticus'e paralüüsi juht. (K — 9. III 32 — XII/203.)

V. Lindeberg: Meningitis tuberculosa juht. (K — 18. II 21 — I/218.)

—: Abortiivsed encephalitis epidemica kujud. (R — 14. IV 21 — I/219.)

G. Martinov: Tumor (neurinoma) pontocerebellaris recidivans. (K — 6. V 34 — XIV/820.)

—: Tserebrospinaalne luues ja trauma. (K — 7. X 36.)

T. Ojakäär: Pikaldane tinamürgitus. (K — 8. II 22 — I/518.)

—: Akromegalia. (K — 22. III 22 — I/519.)

J. Perk: Kasvaja eksstirpatsioon lülisambast. (K — 1. XI 31 — XI/590.)

—: Tumor pontocerebellaris'e juht. (K — 26. IV 33 — XIV/493.)

—: Meningo-entsefaliidi juht. (K — 7. V 33 — XIV/494.)

L. Puusepp: Экспериментальные данные по вопросу о кровообращении в мозгу во время совокупления (R — 3. III 21 — I/218.)

—: K вопросу о поражении corp. striati при энцефалитъ (K — 28. IV 21 — I/219.)

—: Alexia juht. (K — 1. VI 21 — I/219.)

—: Akromegalia. (R — 22. III 22 — I/519.)

—: Sclerosis multiplex'i juht. (K — 25. X 22 — I/560.)

—: Gripikomplikatsioonid ergustikus. (R — 16. II 27 — VI/114.)

F. Raudkepp: Aneurysma art. carotis int. juht. (K — 6. V 34 — XIV/820.)

J. Rives: Hemiplegia hysterico-traumaatilise neuroosi põhjal. (K — 14. IV 21 — I/219.)

—: Babinsky refleksiga haige (Pseudo-Babinsky). (K — 22. X 24 — XIV/58.)

—: Eksperimentaalne ja kliiniline uurimus digitaleini ja ouabaine'i toimest. (K — 25. IV 28 — VII/219.)

—: Ventrikulograafia ja entsefalograafia praktiline tähtsus. (R — 7. V 33 — XIV/495.)

—: Seljaaju kasvaja (teratoom) juht. (K — 6. V 34 — XIV/820.)

- : Peaju abstsessi juht. (K — 26. II 36.)
- A. Spridis: Hydrocephaluse juht. (K — 22. II 33 — XIV/417.)
- : Amüotroofilise lateraalse skleroosi juht. (K — 7. V 33 — XIV/494.)
- E. Veinberg: Adipooso-genitaalne sündroom peale epideemilist entsefaliiti. (K — 22. X 24 — IV/58.)
- J. Viburg: Morbus Recklinghausen'i juht. (K — 17. III 26 — V/273.)
- K. Villemi: Oedema angioneuroticum acutum. (R — 28. IV 21 — I/219.)
- : Muutused aju kooses ja subkortikaalsetes ganglionides maksa vigastuste tagajärjel. (R — 7. V 24 — III/287.)
- S. Zlauff: Lihaste atroofia ja lüüsisamba torakaalse osa ning öla liigeste kangestuse juht. (K — 7. V 33 — XIV/494.)
- : Spondylosis deform. vertebrarum cerv. 5—6. (K — 6. V 34 — XIV/820.)
- V. Üprus: Hüpofüüsi kasvaja juht. (K — 7. V 33 — XIV/494.)
- : Hüsteeria juht troofiliste naha nähtudega. (K — 7. X 36.)
- : Hüsteerilise parapareesi juht. (K — 7. X 36.)
- : Vappekülma küsimusele. (R — 21. X 36.)

Patoloogia.

- U. Karell: Maksa ehinokokki juht. (K — 16. XII 36.)
- A. Liin: Kodujäneste tuberkuloos. (R — 20. V 22 — I/558.)
- H. Madisson: Aplasia renum. (R — 25. X 33 — XIV/497.)
- R. Roots: Melaena neonatorum. (R — 12. XII 28 — VIII/36.)
- A. Ucke: Über Persistenz der Cloake bei einen jungen menschlichen Foetus. (K — 8. X 24 — IV/56.)
- : Über Herzruptur. (R — 12. XII 28 — VIII/36.)
- A. Valdes: Haruldane hüdronefroosi juhuse neeruvaagna ja neerukarikate eraldi laienemisega neerude kaasasündinud anomaaliate juures. (K — 23. XI 22 — I/282.)
- : Söögitoru atresia ja ösofagotraheaalse fistuli juht. (R — 28. IV 26 — V/275.)
- : Südame ultimum moriens ja glükogeen. (R — 20. X 26 — VI/28.)
- : Insulini toimest glükogeenisse. (R — 3. XI 26 — VI/29.)
- : Hüpernefrooni juht ajumetastaasega. (R — 2. III 27 — VI/114.)
- J. Vilms: Aorta alguse primäär sarkoom rebendi tagajärjega. (R — 22. XI 22 — I/561.)

- : Eksperimentaalsed uurimised kõhreglükogeeni üle. (R — 3. X 23 — II/300.)
- : Katsetest vitaalse värvimisega. (R — 8. X 24 — IV/56.)

Pediaatria.

- P. F. Armand-Delille — Pariis: Tuberkuloosi algusest lapseas (anatoomilise demonstratsiooniga) ja tuberkuloosi ravist. (R — 3. II 34 — XIV/816.)
- F. Lepp ja A. Lüüs: Esinevad demonstratsiooniga. (K — 12. II 30 — IX/201.)
- F. Lepp: Primaarsest tuberkuloosest infektsioonist lapseas. (R — 26. II 36.)
- A. Liller: Vesinikuioonide kontsentratsiooni tähtsusest laste uriinis. (R — 15. XII 26 — VI/30.)
- A. Lüüs: Lastehaiguste teadus Saksamaa ülikoolides. (R — 18. I 22 — I/518.)
- : Myxoedema lapseas. (R — 2. V 23 — II/298.)
- : Dystrophia musculorum. (K — 3. X 23 — II/300.)
- : Parema käe küünarluu (ulna) puuduse juht. (K — 21. V 24 — III/287.)
- : Meningocele occipital. inter. juht. (K — 3. II 26 — V/152.)
- : Katselisest skorbuudist „Nestle“ lastejahuga. (R — 3. III 26 — V/271.)
- : Paremast bronchist väljatulnud võõrkeha juht. (K — 27. IV 27 — VI/295.)
- : Pediaatrilisi muljeid ja nähte välismaa reisilt suvel 1927. a. (R — 5. V 27 — VII/33.)
- : Haigete demonstratsioon. (K — 16. IV 29 — VIII/448.)
- : Erilised eksanteemid lapseas. (R — 25. IX 29 — IX/70.)
- : Antropoloogilisi andmeid eestlaste vastsündinute kohta. (R — 11. III 36.)
- : Myotonia (Thomsen'i haigus) juht. (K — 13. V 36.)
- A. Mõttus: Trichomonas intestinalis'e juht. (R — 28. XI 23 — III/69.)
- A. Reiman: Kombeldavate mahläärmete suurenemisest ja selle põhjustist lapseas. (R — 16. IV 29 — VIII/450.)
- : Raskekujulisest väheveresusest imikueas. (K — 26. II 31 — XI/361.)
- R. Sinka: Rahiit Tartus (Statistilis-kliinilised andmed kuni 2-a. laste kohta. (R — 13. III 24 — III/284.)
- : Sugemeid emarina laktatsioonist. (R — 28. XI 28 — VIII/36.)
- S. Tohver: Lues congenita. (K — 28. XI 28 — VIII/35.)

P s ü h h i a a t r i a.

- R. Lattik: Psühhoanalüüs. (R — 23. XI 32 — XII/261.)
 —: Psühhoanalüüs (järg). (R — 14. XII 32 — XII/262.)
 K. Lellep: Alkohooliliste psühooside struktuur-analüüs. (R — 2. V 23 — II/298.)
 —: Vaimastvere põletaja. (R — 15. XII 26 — VI/30.)
 —: Aastaaja mõju vaimuhaigustesse ja kuritegevusse. (R — 28. IV 26 — V/275.)
 —: Mõnda revolutsionääride hingepatoloogiast. (R — 2. III 27 — VI/115.)
 H. Madisson: Alaealiste kurjategijate kasvatuse tulemused Harku kolonii andmete alusel. (R — 6. X 26 — V/392.)
 —: Meie noorsoo suguelu algusest. (R — 14. XI 28 — VIII/35.)
 Th. Soans: Haige psühhogeense hämarolekuga. (K — 15. XII 26 — VI/30.)
 K. Toomingas: Progressiivse paralüüsi ravitsemisest. (R — 13. III 24 — III/284.)
 —: Demonstr. progressiivse paralüüsi head remissiooni malaa-ria ravi tagajärjel. (K — 11. XI 25 — IV/379.)
 —: Alkohoolikud shitsofreensetes perekondades. (R — 11. XI 25 — IV/380.)

R a d i o l o o g i a.

- R. Bernakoff: Mao vähi arstimisest X-kiirtega. (R — 22. X 24 — IV/58.)
 J. Haldre: Töötamisviisidest Röntgeni alal välismaal. (R — 28. IV 26 — V/275.)
 —: Aktinomükoosi ravimine röntgeni kiirtega. (R — 27. IV 27 — VI/296.)
 —: Dermatomükooside ravimisest. (K — 2. XI 27 — VII/33.)
 —: Demonstreerib kodumaal valmistatud diatermia aparati. (K — 7. III 28 — VII/219.)
 —: Raadiumist ja raadiumravi korraldusest Eestis. (R — 22. XI 33 — XIV/497.)
 —: Uuemaid saavutisi radioloogilise ravi alalt. Tähelepidusi radioloogilisest asutisest Austrias ja Saksamaal. (R — 27. III 35 — XV/902.)
 —: Raadiumiravi näidustusist. (R — 11. XI 36.)
 U. Karell: Lümfinäärmete tuberkuloosi ravist X-kiirtega. (R — 14. XI 28 — VIII/35.)
 A. Kook: Ülevaade röntgenoloogia tehnilise kursuse käigu üle. (R — 28. IV 21 — I/219.)
 K. Sööt: Röntgeni-kiirtega arstimisest. (R — 8. XI 22 — I/561.)

Silmahaigused.

- O. Kuriks: Kärbsse vastne (larv) silma eeskambris. (R — 14. XI 23 — III/68.)
- : Neuro-retinitis albuminurica gravidarum. (R — 24. V 24 — III/287.)
- : Õnnetusest kivilõhkumisel ja selle läbi saadud silmade ja muudest vigastustest. (R — 19. XI 24 — IV/61.)
- : Silma kasvavad ja makroskoobiliste preparaatide valmistamine silmast prof. Blessig'i meetodi järele. (R — 25. II 25 — IV/217.)
- : Korneaalmikroskoobilised silmamuutused leeprahaigetel. (R — 11. III 25 — IV/219.)
- : Sarvkesta paise ravimine kollargooliga. (R — 14. X 25 — IV/349.)
- : Eksperimentaalsed uurimused pisarate mõjust silma mikrofloorasse. (R — 25. IV 28 — VII/219.)
- : Kuri silm ja tema pilgu maagiline mõju. (R — 23. XI 29 — IX/117.)
- O. Kuriks ja E. Kirschenberg: Pseudosclerosis Westphal-Strümpell. (R — 28. IV 26 — V/275.)
- J. Suurküla: Intrakapsulaarselt opereeritute kaede juhud. (K — 11. X 33 — XIV/495.)
- : Optilise iridektomia juht peaaegu totaalse leukomi puhul ainsas silmas. (K — 22. XI 33 — XIV/497.)
- K. Treial: Maksa melanosarkomi juht metastasiga silmas. (K — 28. XI 34 — XIV/822.)
- J. Uudelt: Orbita kasvaja juht. (K — 7. V 24 — III/286.)
- : Sümpaatiline oftalmia 2 juhtu. (K — 28. X 25 — IV/377.)
- : Ophthalmia sympathica. (R — 28. X 25 — IV/378.)
- : a) Sillma haave püssihaavlitega, b) silma haave rauakilduga, c) rauakildusid, mis magneediga bulbus'test välja võetud, d) 2 röntgeniplaati: bulbus'e kahekordne perforatsioon püssihaavliga ja rauakild silmakoopas. (K — 25. XI 25 — V/29.)
- : Conjunctiv. gonorrhoeica. (K — 24. X 28 — VIII/34.)
- : Trahoomi uurimuse praegusest seisukorrast. (R — 30. I 29 — VII/448.)
- J. Uudelt ja E. Saareste: 1. Ühepoolse dakrüotsüstiidi juht. 2. Pisarkanalite täielik ummistuste juht. (K — 11. XII 29 — IX/118.)
- J. Uudelt: Strabismus convergens. (K — 26. III 30 — IX/202.)
- : Oma koostatud silmanägemise teravuse mõõtmise tabel. (K — 12. XI 30 — X/558.)
- : Mõnda silma tuumoreist. (R — 12. XI 30 — X/558.)

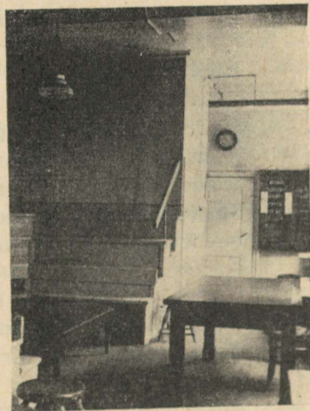
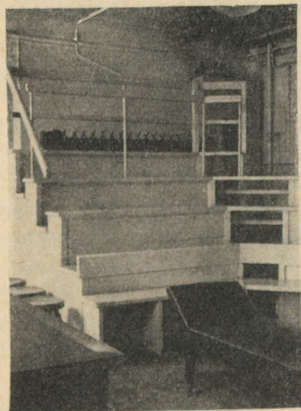
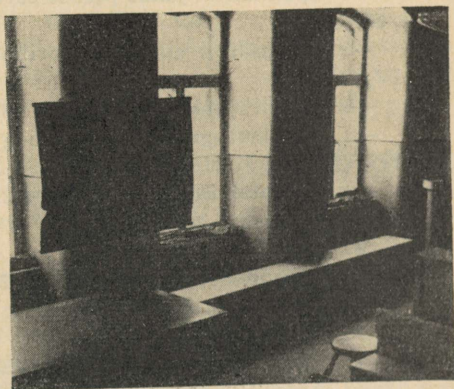
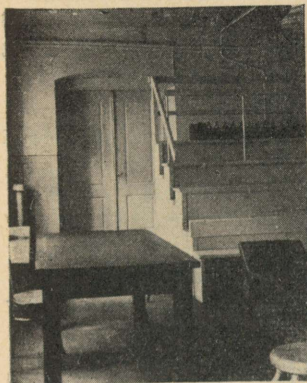
- : Kongenitaalse luuese trias. (K — 22. IV 31 — XI/507.)
- : Ectopia lentis congen. bilateralis. (K — 7. X 31 — XI/588.)
- : Võõrkehad silmaklaaskehas. (K — 25. XI 31 — XI/591.)
- : May elektri-oftalmoskoop. (K — 11. X 33 — XIV/495.)
- : Intrakapsulaarsest kataraktioperatsioonist. (R — 11. X 33 — XIV/496.)

Sisehaigused.

- A. Arrak: Vererõhumise kõikumised nefriitide juures. (R — 8. XI 22 — I/561.)
- : Eosinofilia helmintiaasi puhul. (R — 11. III 25 — IV/219.)
  - : Eksperimentaalne uurimus veremürkide polüglobuliseerivast toimest. (R — 14. IV 26 — V/274.)
  - : Teleangiectasia hereditaria haemorrhagica. (R — 6. X 26 — V/392.)
  - : Röntgen-ülesv. enne ja pärast liidete läbipõletamist kunstliku pneumotoraksi puhul. (K — 23. XI 29 — IX/117.)
  - : Teadaanne Loevensteini uurimisist. (K — 11. III 31 — XI/504.)
  - : Pneumotorax'i ravitulemusi. (R — 23. I 35 — XV/898.)
  - : Hernia diaphragmatica juht. (K — 11. XII 35.)
  - : Miliartuberkuloosi juht. (K — 11. XII 35.)
  - : Kahepoolse pneumotooraksiga ravitud haigusjuht. (K — 9. XII 36.)
- B. Aschner — Viin: Moodne konstitutsiooni ravi (valguspiltidega). (R — 12. V 34 — XIV/821.)
- K. Dehio: Über die Wirkung der Kohlensäure-Badekuren. (R — 27. II 24 — III/284.)
- P. Eller: Liivakellmagu luuese järele. (K — 28. XI 34 — XIV/822.)
- : Tuberkuloosi ravist pneumotoraksiga. (K — 28. XI 34 — XIV/822.)
  - : Strofantiin-ravist. (R — 23. X 35.)
- E. Fischer: Ulcus crurus varicosum chronicum ravist. (R — 16. XI 27 — VII/34.)
- : Reumatismi ravi cutivaccin'iga. (R — 30. I 29 — VIII/448.)
  - : Gripihaige vere demonstratsioon. (R — 8. V 29 — VIII/451.)
- F. Grant: Kliinilisest elektrokardiograafiast. (R — 23. X 35.)
- O. Hüter: Leucaemia lymphatica juht. Lymphogranulomatosis'e juht. (K — 6. V 34 — XIV/820.)
- H. Jürgenson: Balatidium coli juht. (K — 26. IV 22 — I/557.)

- Fr. Kunau — Riia: Film botriocephalus latus'est. (R — 14. XI 34 — XIV/822.)
- F. Lepp: Bronhide kartsinoomi juht. (K — 15. XII 26 — VI/30.)
- : Sanokrüsiiniga ravimisel tervenunud kopsutuberkuloosi juht. (K — 2. II 27 — VI/113.)
- : Sanokrüsiiniga ravitud tuberkuloosi juht. (K — 27. IV 27 — VI/295.)
- : Varasest preftiisilisest infiltraadist. (K — 28. XI 28 — VIII/36.)
- : Sanokrüsiin-ravist. (K — 28. XI 28 — VIII/36.)
- : Tsirrootilise kopsutiisikuse juht. (K — 23. XI 29 — IX/117.)
- : Paranenud kopsutuberkuloosi juht. (K — 11. III 31 — XI/504.)
- : Röntgenülesvõtted sanokrüsiiniga ravitud tuberkuloosi haigete kopsudest. (K — 7. X 31 — XI/588.)
- : Mürgistuse juht kiniiniga. (K — 9. III 33 — XIV/420.)
- : Pavopin'i tarvitamisest. (K — 10. X 34 — XIV/821.)
- F. Lepp ja B. Jürgens: Muljeid ja märkmeid Varssavist 4.—6. sept. 1934 toimunud IX rahvusvahelisest tuberkuloosi vastu võitlemise kongressilt. (R — 10. X 34 — XIV/821.)
- F. Lepp: Šoki nähud pneumoniahaiigel peale kaltsiumi süstimist. (K — 25. III 36.)
- H. Lill: Naha emfüseemi juht. (K — 17. III 26 — V/274.)
- H. Madisson: Salitsüülhappu naatriumi toksilisest toimest reumatismi ravimisel. (R — 12. X 32 — XII/260.)
- E. Masing: Palavik neerukasvajate puhul. (R — 28. XI 34 — XIV/823.)
- E. Mill: Balantidium coli juht. (R — 11. III 25 — IV/218.)
- : Märkmeid kopsutuberkuloosi bensinoolravist ja kopsutuberkuloosi tulemuste hindamisest üldiselt. (R — 25. XI 31 — XI/592.)
- V. Pert: Kopsu abstsess, mis ühestuses pleura õõnega. (K — 7. V 33 — XIV/494.)
- : Kopsu kasvaja juht. (K — 7. V 33 — XIV/494.)
- : Aneurisma art. popliteae juht. (K — 6. V 34 — XIV/821.)
- : Carcinoma pulmonis sin. (K — 6. V 34 — XIV/821.)
- : Põlveliigese tuberkuloosi juht ühes nefroosiga. (K — 9. XII 36.)
- : Röntgenfilm solkmetega maos. (K — 9. XII 36.)
- E. Peterson: Uremia ravi sparteinum sulfur. (K — 26. II 31 — XI/362.)
- E. Pöbol: Ol. chenopodii mürgistus. (K — 10. II 32 — XII/200.)

- : Tervistunud leukeemia juht. (K — 10. II 32 — XII/200.)
- : Balantidium coli juht. (K — 9. III 33 — XIV/420.)
- : Thrombosis venae lienalis. (K — 23. I 35 — XV/897.)
- : Endocarditis lenta. (K — 23. I 35 — XV/898.)
- : Leucaemia aleucaemica. (K — 23. I 35 — XV/898.)

Ülesvõtteid Tartu Ülikooli Polikliiniku auditooriumist, milles toimuvad Tartu Eesti Arstide Seltsi koosolekud alates 1928. aastast.

E. Püü: Icterus haemolyticus'e juht. (K — 6. V 34 — XIV/821.)

J. Saks: Üldise argüroosi juht. (K — 10. X 34 — XIV/821.)

H. Sõber: Diabetes mellitus ja insuliin. (R — 3. X 23 — II/300.)

- P. Teas: Maksatuberkuloosi juht. (K — 25. III 25 — IV/219.)
 —: Krooniliste artriitide ravimisest väävliga. (R — 17. III 26 — V/274.)
 K. Treial: Obesitas'e juht. (K — 23. X 35.)
 W. Wadi: Spondüloosid. (R — 18. II 21 — I/218.)
 —: Spondüliidi juhust pärast paratüüfust B. (R — 14. XI 23 — III/67.)
 —: Kilpnäärme sisesekretoorilisest tegevusest. (R — 11. II 25 — IV/217.)
 —: Karelli piimaravi. (R — 28. IV 26 — V/275.)
 —: a) Lümfogranuloomi (Hodgkin'i haiguse) ja b) Müeloomi juhte. (K — 6. X 26 — V/392.)
 —: Diabetes insipidus. (R — 2. III 27 — VI/114.)
 —: Cardiazol analeptikumina ja südamevahendina. (R — 9. V 28 — VII/220.)
 —: Osteomalatsia juht. (K — 24. X 28 — VIII/34.)
 —: Kliinilisi andmeid viimasest griepideemiast. (R — 8. V 29 — VIII/450.)
 —: Hemolüütiline kollatõbi. (K — 1. XI 31 — XI/590.)
 —: Aplastiline aneemia. (K — 1. XI 31 — XI/590.)
 —: Anaemia pernicioosa juht. (K — 7. V 33 — XIV/494.)
 —: Lümfogranulomatoosi ja tuberkuloosi kombineeritud juht. (K — 7. V 33 — XIV/494.)
 —: Elektrokardiograafia tähtsusest. (R — 6. V 34 — XIV/821.)
 —: Astsiidi juht. (K — 26. II 36.)
 —: Hydronephros'i ja nephrolithiasis'e juht. (K — 11. III 36.)
 —: Allergia ja reumatism. (R — 7. X 36.)
 —: Sarcoma globocellulare juht. (K — 21. X 36.)
 —: Spondüliit tüüfuse komplikatsioonina. (K — 21. X 36.)
 O. Wender: Mao-kooloni uurisest. (K — 23. X 35.)

Stomatoloogia.

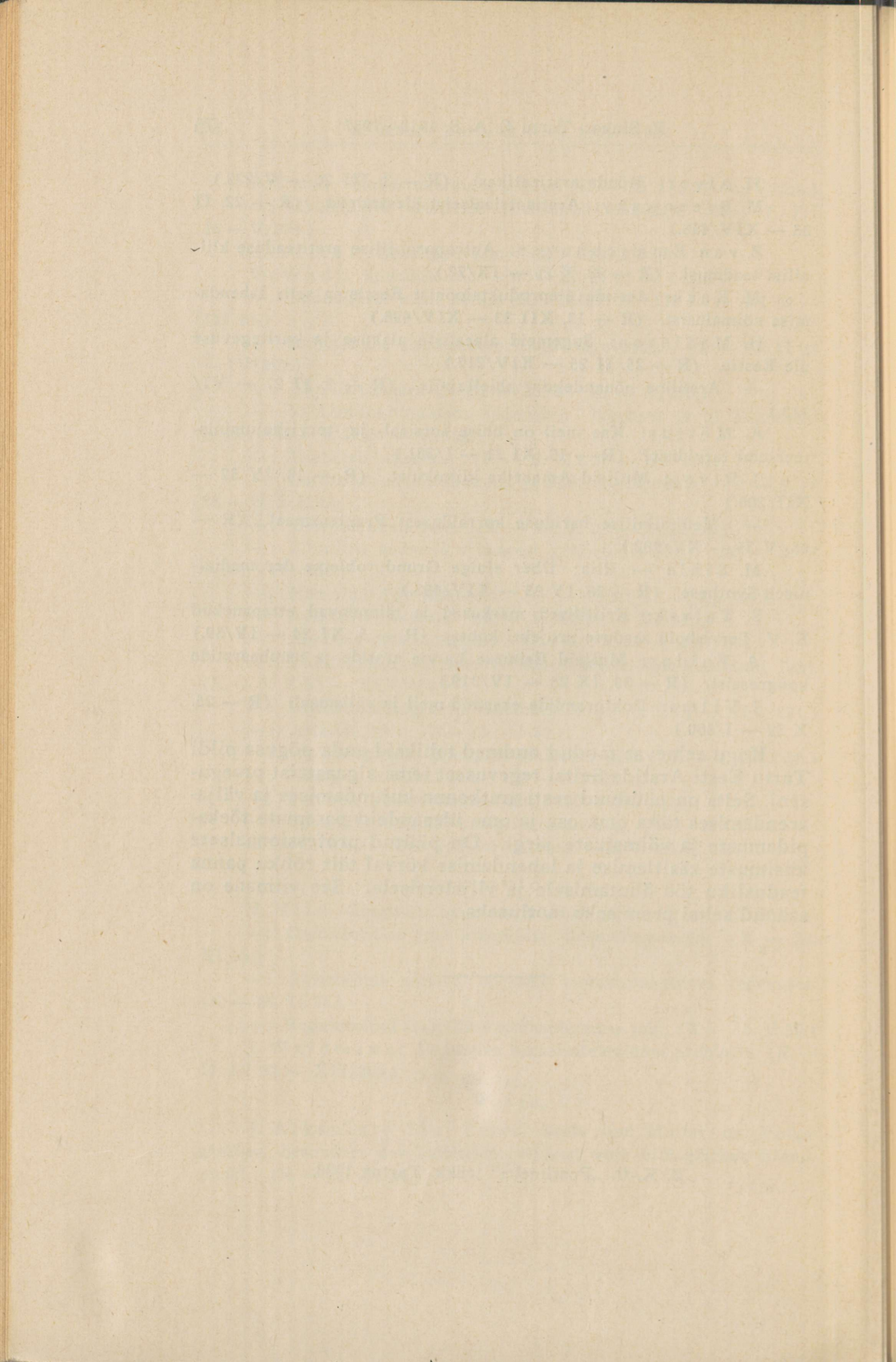
- V. Hiie: Gingivitis hypertrophicans'i juht. (K — 9. X 35.)
 —: Ortodontiline juht äraspidise ülehambumusega. (K — 27. XI 35.)
 —: Adrenaliini aseaine corbasil stomatoloogilises tegevuses. (K — 26. II 36.)
 —: Reguleeritud äraspidine ülehambumuse juht. (K — 13. V 36.)
 J. Waldmann: Dentaalse fokaalinfektsiooni probleem. (R — 13. IV 32 — XII/206.)

Varia.

- J. Alksnis — Riia: Leben, Seele und Mutter im Volksglauben, besonders der baltischen Völker, vom biologischen Standpunkt. (R — 25. XI 36.)

- H. Alver: Mõnda arstieetikast. (R — 3. III 26 — V/272.)
- M. B r e s o w s k y: Arstisotsiaalseist ülesandeist. (R — 22. II 33 — XIV/418.)
- Z. v a n E m m i c h h o v e n: Antroposoofilise arstiteaduse kliinilisi teadmusi. (R — 22. X 29 — IX/72.)
- M. K a s k: Arstide üleproduktsoonist Eestis ja selle lahendamise võimalusist. (R — 13. XII 33 — XIV/498.)
- H. M a d i s s o n: Sugemeid alaealiste ulakuse ja kuritegevuse üle Eestis. (R — 25. II 25 — XIV/217.)
- : Arstiline nõuandekoht abiellujaile. (R — 2. II 27 — VI/113.)
- A. M õ t t u s: Kas meil on ühise sotsiaal- ja -tervishoiu ministeeriumi tarvidust? (R — 19. XI 21 — I/281.)
- J. R i v e s: Muljeid Ameerika kliinikuist. (R — 13. IV 32 — XII/206.)
- : Meditsiinilise hariduse korraldusest Prantsusmaal. (R — 15. V 35 — XV/902.)
- M. S i h l e — R i i a: Über einige Grundprobleme der medizinisch-Synthese. (R — 26. IV 33 — XIV/493.)
- S. T a l v i k: Kriitilised märkused ja täiendavad ettepanekud E. V. Tervishoiu seaduse projekti kohta. (R — 5. XI 24 — IV/59.)
- A. V a l d e s: Muljeid Esimese Latvia arstide ja hambaarstide kongressist. (R — 30. IX 25 — IV/319.)
- J. V i l m s: Doktorandide eksamid meil ja välismaal. (R — 25. X 22 — I/560.)

Kogu eelnevas toodud andmed tohiks anda põgusa pildi Tartu Eesti Arstide Seltsi tegevusest tema algaastaist praeguse seni. Selts on püüdnud eesti arstkonna kujundamises ja väljarendamises täita oma osa ja oma ülesandeid paremate tõekspidamuste ja võimaluste järgi. On püütud professionaalsete küsimuste käsitlemise ja lahendamise kõrval täit rõhku panna teadusliku töö õhutamisele ja viljelemisele. See viimane on saanud seltsi peamiseks taotluseks.

10

A-1362